

PER UNA ESCOLA DE TEATRE VIVA

COS, ÀNIMA, PENSAMENT

Projecte de direcció de
RAIMON ÀVILA

*Tot el que viu, inclosos tu i jo, necessita un context
que ho permeti portar a la vida, i mantenir-ho viu.*

Declan Donellan, *The Actor and the Space*

*Educar significa ajudar algú a conduir-se, a orientar-se. I ensenyar vol dir indicar, mostrar. Per dir-ho
figuradament, s'educa més aviat amb el cor i s'ensenyà més aviat amb les mans.*

Josep Maria Esquirol, *L'escola de l'ànima: de la forma d'educar a la manera de viure*

Life is what happens while you're busy making other plans.

John Lennon

CONTINGUTS

1. COS: QUI SOM? QUÈ VOLEM FER? EQUIP ——— OBJECTIUS _____1

Equip _____1

Introducció _____4

2. ÀNIMA: COM? ACTITUD ——— SENSIBILITAT _____6

Nou mandat de la Direcció General _____6

Nous graus universitaris _____8

3. PENSAMENT: PER QUÈ? COMPROMÍS ——— VEU. _____12

Un món en crisi _____12

Crisi de la veritat _____12

Crisi de la llibertat _____13

Crisi de la pau _____13

Crisi del futur _____14

Paradigma de la complexitat en l'educació _____14

Ensenyament i experiència de flux _____15

La proximitat com a filosofia _____16

4. ACCIÓ: CAP A ON VOLEM ANAR? MOVIMENT ——— TOCAR DE PEUS A TERRA. _____18

Anàlisi DAFO del moment actual _____18

Debilitats _____18

Amenaces	19
Fortaleses	21
Oportunitats	22
Objectius d'escola, objectius de grau	23
Grau d'Interpretació	23
Grau de d'Escenografia	25
Grau de Direcció escènica i Dramatúrgia	27
Informació regular sobre el desenvolupament del projecte i fer-ne la memòria. Dir què es fa i fer el què es diu	30
Principi de viabilitat	30
Línies d'acció	32
1. Facilitar una transició cap als nou plans d'estudi de grau progressiva i ben gestionada	32
2. Desenvolupar iniciatives de transversalitat entre especialitats i escoles	34
3. Incrementar la participació en associacions, festivals i congressos	35
4. Impulsar la Recerca	37
5. Ampliar competències i expectatives de grau	39
6. Promoció dels graduats i graduades. Acompanya-ment dels alumni	39
7. Incorporació de noves pedagogies	41
8. Articular l'acció de l'escola a partir del valor de la diferència, la inclusió i la memòria	43
9. Millorar el contacte amb el barri i amb la Ciutat del Teatre	44
10. Actualització del Reglament de l'ESAD	45
11. Realitzar campanyes de difusió dels estudis del nou grau, especialment dels menys sol·licitats	46
5. PROCÉS: QUAN? CONCRECIÓ ——— DIR I FER.	48
Cronograma	48
6. CONCLUSIÓ	52
7. BIBLIOGRAFIA	53

8. ANNEXOS _____ **54**

ANNEX 1: Informe de la Comissió per a l'Adscripció a la Universitat _____ **54**

ANNEX 2: CV de l'Equip Directiu _____ **64**

Raimon Àvila _____ **64**

Marc Chornet _____ **66**

Oriol López Esteve _____ **70**

Sandra Monclús _____ **73**

Pere Sais _____ **75**

Xesca Salvà _____ **77**

ANNEX 3: Pla de Recerca de l'Institut del Teatre _____ **79**

ANNEX 4: Revisió dels Plans d'Estudis _____ **86**

1.COS: Qui som? Què volem fer?

Equip — Objectius

Equip

Raimon Àvila (Direcció)

A l'escena, la vida s'hauria de revelar tal i com és: complexa i infinita.

Oriol López Esteve (Sotsdirecció)

Multiplicar les veus, aprofundir la sensibilitat, pensar l'avui, canviar junt.e.s les escenes.

Marc Chornet (Cap de l'Especialitat de Direcció i Dramatúrgia)

"No crec en les muses, però si arriben que em trobin treballant"

Sandra Monclús (Cap de l'Especialitat d'Interpretació)

"No cal mostrar, cal ser" Anne Bogart

Xesca Salvà (Cap de l'Especialitat d'Escenografia)

Jugar és una manera d'apropar-se a la vida amb una altra manera de mirar.

Pere Sais (Secretaria Acadèmica)

Mirar el silenci en un teatre buit i dansar l'ànima en l'espai entre tu i jo.

Aquest és l'**equip** que **dona cos** al nostre projecte.

Els càrrecs que acompanyen els noms d'aquesta llista corresponen als que estableix l'actual Reglament de l'ESAD, consultable a la web de l'Institut del Teatre:

<https://www.institutdelteatre.cat/ca/files/doc4419/reglament-esad-octubre-2018.pdf>

És important assenyalar, però, que el reglament actual –i, per tant, les funcions de tots aquests càrrecs tal com són determinades en el text referenciat– s'haurà de **revisar** per tal d'adaptar-lo a la nova realitat acadèmica que suposa l'inici d'uns nous graus universitaris.

Els nous graus requeriran, en efecte, ser dirigits i gestionats des de **noves Coordinacions de Grau** (o el nom que es consideri més pertinent per a aquests càrrecs), les quals substituiran els actuals Caps d'Especialitat. Alhora, els actuals Consells d'Escola (estructurats i definits a partir dels Consells Escolars de la llei 12/2009 d'educació) s'hauran d'anar adaptant, igualment, a una nova estructura que caldrà establir d'acord amb el model i legislació universitària (vegeu capítol 4: línia d'acció 10, i capítol 5: Procés).

Introducció

Malgrat que el lideratge d'aquesta proposta correspon a la persona que assumeix la seva direcció, aquest és el projecte d'un **equip**. L'anàlisi i les propostes que detallem a continuació recullen, per tant, idees, opinions, plantejament i inquietuds aportades per totes i cadascuna de les persones que el constitueixen.

Com no podria ser d'una altra manera, el marc general que descriurem a continuació s'alinea, d'entrada, amb la **missió i visió de l'Institut del Teatre**:

La missió de l'Institut del Teatre és ser una institució pública catalana amb vocació internacional especialitzada en la formació, la recerca, la innovació i la transferència de coneixement en l'àmbit de les arts escèniques. Per a l'Institut del Teatre les arts escèniques són una eina que interpreta i transforma la realitat, d'aquí que el seu propòsit sigui **formar artistes i tècnics compromesos èticament i estèticament amb la societat i amb el seu temps**. L'Institut del Teatre, d'altra banda, en tant que institució dipositària del patrimoni escènic català, assumeix el deure de conservar-lo, difondre'l i projectar-lo cap al futur, sempre en un intens diàleg amb la contemporaneïtat.

S'estableix com a visió de l'Institut del Teatre la vocació d'esdevenir el **motor del sistema català d'arts escèniques**, cercant l'excel·lència en el conjunt dels seus

programes formatius i culturals i articulant l'arrelament en la tradició amb l'obertura al context internacional i la innovació.

Aquest equip vol **engegar una nova etapa** d'excel·lència pedagògica, **ambiciosa, viva, creativa, dinàmica i alhora realista**, per tal de **situar els seus estudis** al nivell nacional i internacional que li correspon en tant que institució superior en arts escèniques pública principal de Catalunya.

Som conscients que aquesta aspiració només es farà possible si som capaces entre tots i totes de **crear les condicions perquè això passi**. Vegem quines creiem que han de ser.

2. ÀNIMA: Com?

Actitud ——— Sensibilitat

Nou mandat de la Direcció General

Núria Plana, la nova Directora General de l'Institut del Teatre per al mandat 2024-28, destaca, en un comunicat del novembre de 2024, tres reptes a abordar durant aquest període:

El primer, el conveni d'adscripció a la Universitat de Barcelona, un projecte de llarga durada, que ja s'ha materialitzat amb la pròxima signatura protocol·lària aquest mes de desembre. Marca un calendari de compte enrere per a la **implantació de noves titulacions**, que implica obres i canvis en l'edifici de Barcelona.

El segon és l'impuls a la **recerca, la internacionalització** i els estudis de postgrau. Són projectes estratègics per respondre a l'exigència artística, cultural i professional a què l'Institut fa front cada dia.

Per últim, l'aposta per la construcció d'una **comunitat sostenible**, en mitjans i relacions, enfortida amb el sentit de pertinença a la comunitat. Els valors que guien les accions de l'organització pivoten en una actuació responsable, enfocada cap a l'eficiència i diligència, per garantir un **marc relacional segur i respectuós**.

Els fem nostres, i ens comprometem a desenvolupar-los assumint una **actitud de treball de proximitat i col·laboració** clara i decidida. Considerem important que l'organigrama de la institució faciliti la creació sinèrgies, uneixi esforços, comparteixi il·lusions.

A vegades les paraules queden en no res si no se les dota del cos i l'ànima necessaris, i molt sovint el més important per al bon funcionament d'un projecte és el **factor humà**.

Aquest equip aposta per una determinada ACTITUD de treball que alineï càrrecs unipersonals i col·lectius per fer possible que els reptes que enfrontem es facin realitat:

Il·lusió

En el món de l'art, en el de l'ensenyament, i, molt especialment en el de l'ensenyament de les arts, la il·lusió és fonamental. En un experiment que relata Daniel Goleman al seu llibre *La intel·ligència emocional*, es demostra que els estudiants universitaris que van respondre en una enquesta d'investigació sobre les raons per les quals estaven

estudiant, que era “perquè els agradava” van tenir un futur professional millor que els que van respondre que era “per esdevenir artistes”.

Responsabilitat

Assumir responsabilitats, dels encerts i dels desencerts, sobretot. Saber corregir. Entendre que les decisions de les persones que assumeixen càrrecs tenen conseqüències importants en la totalitat del sistema, i cal que siguin ben meditades, escoltant totes les parts i procurant prendre-les en el moment just i de la manera justa.

Marc relacional segur

El professorat de l'Institut del Teatre hem rebut, en els darrers anys, formació per a la prevenció, detecció i actuació davant l'assetjament laboral i per raó de sexe, orientació sexual i identitat de gènere. Cal mantenir-se a l'aguait de qualsevol comportament intimidatori, irrespectuós o humiliant, i vetllar, per contra, per crear entorns lliures de violència, en tots els sentits. La propera aprovació i posada en funcionament del **codi ètic de l'Institut del Teatre** suposarà, sens dubte, disposar del marc legal i normatiu que l'ha d'assegurar.

Transparència

Per poder col·laborar de manera eficaç cal que tots els càrrecs directius diguem el que fem i fem el que diem. Les estratègies d'ocultació i desinformació creen entrebancs de funcionament i tensions psicològiques que cal evitar.

Respecte

La manera de fer de l'equip directiu ha de ser exemple de respecte pels valors ètics fonamentals, per les opinions dels altres, pels acords presos, pels terminis establerts, per les competències que té cadascú i el rol que li correspon jugar en aquest viatge conjunt.

Confiança

Confiança en la paraula donada. Confiança com a antídot de la por. Confiança per a sentir-se lliure de parlar, crear, opinar, dissentir.

Sortir de la zona de confort

Estar al peu del canó. Anar amb compte en acomodar-se en l'autocomplaença, en buscar la negació d'allò que comporta més feina, de seure a la poltrona a predicar que “qui res no fa en res no s'equivoca”. Lluitar dia a dia, minut a minut. Treure's la mandra de sobre.

Superar imprevistos

Els càrrecs de direcció sovint es veuen ofegats per la gestió diària de la incidència. No és un projecte de millora significatiu limitar-se a “apagar focs”. Cal organitzar-se en equip –amb el suport tècnic corresponent– per evitar que els grans objectius es procrastinin de manera reiterada fins a la seva anul·lació.

Adaptar-se al canvi

El món canvia a una velocitat cada cop més gran. D'acord amb el proverbi oriental: quan arriba la tempesta, la branca, a causa de la seva rigidesa, es trenca i mor, l'herba, en canvi, gràcies a la seva flexibilitat s'inclina i resisteix.

Unir esforços

Seguint amb els proverbis: una branca prima es trenca fàcilment; un feix resulta, en canvi, impossible de partir.

Nous graus universitaris

Segons la previsió actual, **durant el curs 2026-27 es començaran a impartir els nous graus universitaris de Direcció i Dramatúrgia, d'Escenografia i d'Interpretació Teatral. Alhora, s'extingirà el primer curs de l'actual pla d'estudis.** A partir d'aleshores s'aniran implementant successivament la resta de cursos, i es deixaran d'oferir els antics. Això suposa un seguit de **mesures d'adaptació i resolució de casuístiques especials**, com per exemple, la de l'alumnat que repeteix curs, l'adaptació a uns nous horaris i assignatures, etc.

Els beneficis de l'adscripció a la Universitat de Barcelona ja es recollien a l'Informe de la Comissió per a l'Adscripció a la Universitat, creat el 2016 per Raimon Àvila, Carles Batlle, Núria Plana, Agustí Ros, Antonio Simón Rodríguez, Ester Vendrell, Ramon Vila i Jordi Vilà, que s'adjunta als Annexos d'aquest projecte. Destaquem, si més no, les oportunitats, que segons aquest informe, proporciona l'adscripció:

- Es podria oferir, a més de títols de grau, màsters universitaris de l'Institut del Teatre, amb tots els avantatges que ambdues titulacions compartien per als nostres estudiants.
- Es podria gaudir dels avantatges amb què compta la recerca dins del sistema universitari.
- Es podria deixar de dependre de la legislació i dels òrgans competents de l'ensenyament secundari.

- Els estudiants podrien gaudir dels ajuts que hi ha previstos per a estudiants de grau i de centres adscrits.
- Les escoles superiors podran dissenyar els seus plans d'estudis sense els condicionants dels reials Decrets que fixen les competències i part de les matèries bàsiques i d'especialitat.
- La universitat podria assessorar en la preparació dels Verifica dels nous estudis oficials de grau i de postgrau, per tal d'assegurar al màxim la seva aprovació per l'Agència de Qualitat per al sistema Universitari (AQU).

Tenim davant nostre un període de canvi i adaptació que ens demanarà una actitud de treball, planificació i adaptació especialment exigent. Com hem dit, cal que l'equip en sigui conscient i el conjunt del professorat i alumnat se'n sentin partícips.

D'altra banda, és important no donar cap pas enrere en les polítiques de benestar ja iniciades, especialment a partir de les protestes pels cassos d'assetjament i abusos del 2020-21.

Entenem que, quan la Direcció General de l'Institut del Teatre assenyalava la importància de mantenir un **marc relacional segur i respectuós**, ens està recordant la necessitat de mantenir una actitud vigilant davant dels micromasclismes, les actituds irrespectuoses o violentes enfront de la diversitat, els comportaments abusius, les perspectives racialitzants, conspiranoïques, negacionistes o eurocentristes, entre d'altres, i fer un esforç per mantenir-nos lluny del pensament únic i a prop del pensament crític, respectuós, flexible, obert i empàtic.

Per aconseguir aquest marc relacional ens cal, creiem, a més d'una actitud, una determinada sensibilitat en l'equip directiu.

Respecte per la diferència

La diferència ens enriqueix, a nivell cultural, social, polític i humà. La nostra escola vol ser l'escola que aculli i reconegui la diferència com un valor essencial. Per això ens preocuparem per facilitar als estudiants la possibilitat d'escollir itineraris personals diferenciats. I farem tot el possible per ajudar a desenvolupar les seves potencialitats en tant que individus singulars i únics, amb el convenciment que això és el que els farà ser millors artistes.

Empatia

Una de les capacitats més importants de la intel·ligència emocional és l'empatia. O sigui la capacitat d'escolta i identificació de les emocions i sentiments de l'altre. Ens proposem ser un equip preocupat per l'estat d'ànim del professorat i alumnat, i estigui sempre disponible a escoltar la paraula de l'altre.

Proximitat

Una política de la proximitat és necessària per conèixer de prop què passa a l'interior de les aules. Anar a veure les presentacions, classes obertes, tallers, projectes és una tasca necessària. Fer treball de proximitat també vol dir parlar de tu a tu, actuar colze a colze, aprendre constantment de l'altre.

Vulnerabilitat

Som i ens reconeixem éssers vulnerables, i això és justament el que ens fa ser humans i propers. No som un equip que es vulgui perfecte, que negui les seves febleses, que no sigui capaç de commoure's. En l'educació artística no podem deixar de banda allò que ens fa ser humans, allò que ens uneix a l'altre, perquè, entre altres raons, és la matèria primera amb la qual construïm la nostra obra.

Recolzament, cooperació, col·laboració

Un equip col·laboratiu és aquell en el qual els seus integrants, des de les seves diferents habilitats, capacitat i idees, participant per a unir esforços, creativitat i propostes. D'aquesta manera el tot sempre és més que la suma de les parts. I un grup pot arribar molt més lluny que un sol individu.

Entusiasme

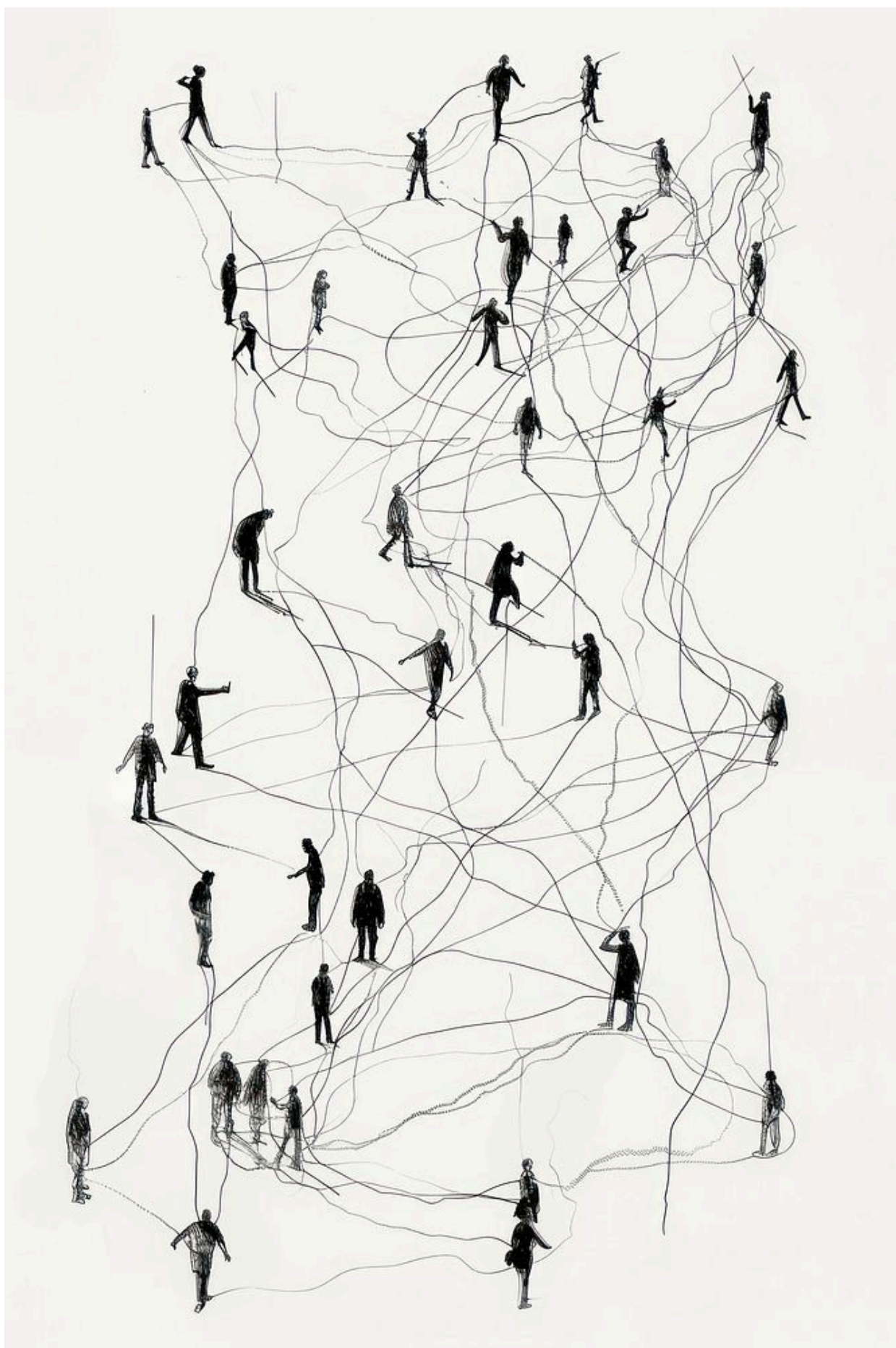
No hi ha creativitat sense entusiasme. Aquesta paraula, que en grec antic significava "posseït per l'essència d'un déu" ha estat des del seu inici rere la feina dels artistes. Cal no deixar de banda aquesta sensibilitat fonamental, ben al contrari: fer docència des de l'entusiasme, i, també, fer acció directiva des d'aquest sentiment.

Confiança

Per generar confiança hem de ser persones exigents amb el compliment de la paraula donada. Els acords s'han de respectar, les accions compromeses s'han de dur a terme. Ens hem de moure en el terreny de la veritat, el compromís i evitar, en la mesura del possible, qualsevol mena de política de la confusió, l'evitació o l'engany.

Persistència

I tot això en tot moment, des del primer a l'últim dia de mandat. El mateix nivell de compromís ètic, el mateix nivell d'implicació, la mateixa actitud i la mateixa sensibilitat.

3. PENSAMENT: Per què? Compromís ——— Veu.

Un món en crisi

Com a punt de partida per a donar contingut al nostre projecte d'escola, els membres d'aquest equip ens preguntem: **¿Què ha canviat darrerament al món que faci necessari que l'ensenyament de les arts escèniques a Catalunya canviï?**

Identifiquem 4 grans crisis:

Crisi de la veritat

Vivim en l'època de l'anomenada postveritat. El predomini de les xarxes i la nova tecnologia provoca l'arribada a les nostres aules d'un alumnat condicionat per la velocitat, la simultaneïtat d'estímuls i, sobretot, la manipulació constant a la qual ens sotmeten els algorismes que esbiaixen la informació que rebem. Sabem menys perquè les pantalles ens mostren la informació que saben que volem rebre (i certs interessos volen difondre). Aleshores, la veritat dels fets passa a ser secundària. Tot és manipulable i tot és manipulat per aconseguir objectius preestablerts. Els poders autocràtics disposen d'eines de control tecnològic prou desenvolupades per a convèncer grans masses de població mitjançant la mentida sistemàtica.

L'esperit crític, el coneixement exacte dels fets, o la simple reflexió ètica i filosòfica sobre la realitat que vivim, esdevenen una activitat com més va més residual.

Enfront d'això:

- L'educació s'ha de reivindicar com a reducte de resistència enfront de la barbàrie del pensament únic i les estratègies autocràtiques; un espai de convivència, reflexió, recerca i aprenentatge socialment indispensable.
- L'artista escènic cal que assumeixi un compromís ètic, social i polític clar, honest i inequívoc.
- Les escoles d'arts escèniques s'han de posicionar a favor de la veritat (i de les veritats) i en contra de la falsedat manipuladora que ostenten els nous totalitarismes.

Sempre, doncs, amb el benentès que la veritat última consisteix a acceptar que no hi ha una veritat única, i que ningú no està en possessió de la veritat. L'escena és, més aviat, el lloc on diverses veritats es poden confrontar. I això cal que sigui preservat, cuidat, protegit. Una escola d'art dramàtic és i ha de ser un lloc on és possible confrontar diverses veritats des del respecte i la consideració envers l'altre.

A *La universitat sense condició*, el filòsof Jacques Derrida (2002: 9-22) defensa el “dret primordial a dir-ho tot (...) i el dret de dir-ho públicament” de les universitats. Davant la crisi de la veritat, l'Escola Superior d'Art Dramàtic també ha de ser, més que mai, "el lloc en el qual res està a resguard de ser qüestionat". L'art ha tingut i té el dret inalienable de fer (i fer-se) les preguntes més incòmodes i de qüestionar fins i tot els nostres fonaments aparentment més intocables.

Crisi de la llibertat

Que la llibertat hagi passat a ser bandera de l'extrema dreta és una de les paradoxes més sorprenents però certes de l'època actual. El concepte és utilitzat per manipular i generar opinió favorable, precisament, a interessos totalitaris i antidemocràtics. La llibertat per mentir, per enganyar, per manipular, per matar, per fer callar, per expulsar la diferència, no és una vertadera llibertat en la mesura que nega la llibertat de l'altre (Timothy Snyder, 2024).

Només la llibertat basada en l'empatia, la solidaritat, el respecte a l'altre, a la diferència i a la vida a la terra en totes les seves manifestacions és una vertadera llibertat.

Enfront d'això:

- La creació artística com a veu indispensable per a defensar la veritable llibertat.
- El paper del teatre com a mirall crític, provocador i polèmic, si cal, capaç de donar veu als sectors oprimits, als discursos ignorats i a les realitats perseguides.
- L'escenari com a espai de resistència: reducte sagrat per a l'humanisme, la proximitat dels cossos vius i l'esperança.

Crisi de la pau

Vivim enmig de dues guerres tan terribles, cruels i destructives com ho va ser en el seu moment la guerra de l'Iraq. I, a diferència d'aleshores, això no genera moviments culturals, socials o polítics de protesta clara i decidida. On hem anat a parar? A la indiferència davant de la barbàrie? A l'acceptació indiferent i quotidiana de la injustícia, la destrucció i la mort?

Enfront d'això:

- L'escola ha de refusar qualsevol ombra de violència.
- A l'escola hi ha d'haver sempre escolta, empatia i respecte a l'opinió de l'altre, encara que no hi estiguem d'acord.
- L'escola ha de propiciar el funcionament democràtic.
- L'escola no ha de defugir del debat polític.

- L'escola s'ha de posicionar de manera clara davant de la injustícia, a favor de les llibertats i els valors democràtics.

Crisi del futur

El canvi climàtic amenaça seriosament el futur del planeta. La degradació de la vida comporta la desaparició massiva d'espècies, la contaminació perillosa del medi ambient amb partícules de microplàstics que penetren fins al racons de tots els cossos vius, l'acumulació de masses enormes d'escombraries al mig de l'oceà, l'escalfament perillós de l'atmosfera, l'aparició de nous fenòmens atmosfèrics extrems i l'ascens del nivell del mar. Podem mantenir-nos indiferents a aquesta realitat? Quin nivell de responsabilitat tenim o hem d'assumir enfront això? Com actuar quan la població actual no pot mirar a l'horitzó sense veure-hi la catàstrofe?

Enfront d'això:

- Escola sostenible. Eliminació de plàstics d'un sol ús. Adopció de mesures per reduir al màxim l'empremta de CO2 de la institució.
- Ser exemple de sensibilitat ecològica.
- Incorporar un discurs compromès amb la vida i la seva diversitat.
- L'art com a font d'autoconeixement, sensibilitat mediambiental i qualitat de vida.

Paradigma de la complexitat en l'educació

El paradigma de la complexitat en l'educació és una manera d'entendre els processos educatius que reconeix que aquests es desenvolupen en sistemes oberts, formats per múltiples factors interconnectats i en constant interacció (Morin, 2015; Ballester i Colom, 2017; Santos i Guillaumin, 2006). Aquest enfocament destaca que:

- L'educació no pot ser reduïda a relacions lineals de causa-efecte, sinó que implica la interacció de variables diverses (socials, culturals, personals, institucionals) que s'afecten mútuament de manera imprevisible i recursiva.
- El rol del professorat no és, per tant, unidireccional. Els estudiants aprenen dels docents i, alhora, els docents dels estudiants.
- El pensament complex consisteix a relacionar i teixir conjuntament aquestes múltiples dimensions, reconeixent la incertesa i la necessitat de comprendre el conjunt i les parts de manera integrada. L'atenció a l'imprevist, als accidents i als errors és fonamental i cal que formi part de la metodologia docent.
- El paradigma de la complexitat rebutja solucions úniques o universals i defensa la necessitat d'adaptar-se als contextos concrets mitjançant la reflexió, el diàleg i l'anàlisi constant de la realitat educativa.

En resum, aquest paradigma aporta una mirada integral i dinàmica, que ajuda a entendre **l'educació com un sistema viu**, on l'ordre i la regularitat emergeixen de la interacció entre múltiples factors, i on la incertesa i la diversitat són elements centrals a gestionar.

- Apostem per una formació que vagi més enllà de la transmissió de tècniques o coneixements tancats, i que fomenti l'experiència, la recerca pràctica i la creació de coneixement col·lectiu, que posi l'èmfasi en processos oberts, col·laboratius i flexibles, on la complexitat de les relacions humanes i artístiques sigui un valor a explorar, no un problema a simplificar.

Ensenyament i experiència de flux

Identificada pel psicòleg Mihály Csikszentmihályi, al seu llibre *Fluir*, l'experiència de flux o “estar en la zona” pertany al món de l'esport, però és perfectament aplicable al de l'activitat artística.

Estem en l'“estat de flux”: quan estem tan absorts en una tasca que perdem la noció del temps, deixem de banda les preocupacions i l'autoconsciència, i experimentem una satisfacció profunda.

Idees principals:

- El flux es produeix quan una activitat requereix totes les nostres habilitats, però no ens sobrepassa, mantenint un equilibri entre el repte i la capacitat personal.
- En aquest estat, la motivació és intrínseca: fem l'activitat pel plaer de fer-la, no per recompenses externes, com ara diners o reconeixement.
- El control de l'atenció i la definició d'objectius clars són claus per entrar en flux; així, podem millorar la relació amb el treball i les relacions humanes, i donar més sentit a la vida.
- La recerca de moments de flux és el que ens porta a sentir-nos persones realitzades i felices, més enllà de les comoditats o possessions materials.
- L'experiència de flux, tal com la descriu Csikszentmihályi, encaixa de manera natural amb l'educació artística perquè les activitats artístiques sovint reuneixen les condicions ideals per afavorir aquest estat: desafien les capacitats de l'alumnat, permeten la concentració profunda, ofereixen retroalimentació immediata, i fomenten la creativitat i l'expressió personal.

A l'aula d'educació artística, els estudiants poden experimentar el flux quan s'immergeixen en processos creatius que els motiven i els impliquen emocionalment. Aquest estat afavoreix:

- Millora de l'atenció, la percepció i la memòria.

- Desenvolupament de la creativitat, la imaginació i l'expressió emocional.
- Increment de la motivació i el gaudi de l'aprenentatge.
- Regulació emocional i benestar personal i social.
- Increment de l'aprenentatge gràcies a una major presència de l'emoció lligada als continguts treballats.

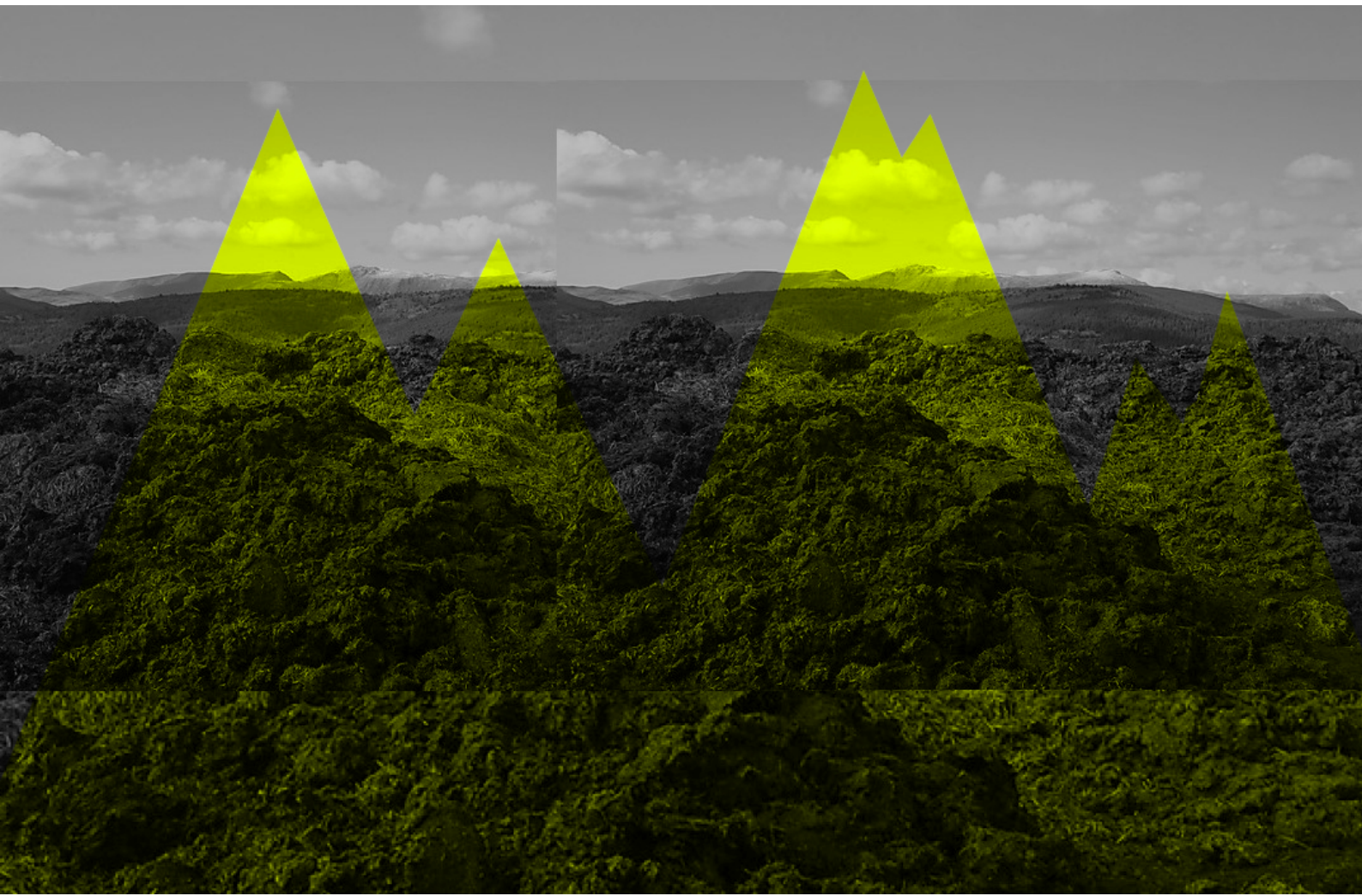
La proximitat com a filosofia

D'acord amb el que diu catedràtic de filosofia de la Universitat de Barcelona, Josep Maria Esquirol, al seu llibre *L'escola de l'ànima: de la forma d'educar a la manera de viure*, “Educar és cultivar allò que ja s'és capaç de ser perquè arribi a ser. ¿Què s'és? Capaç de no indiferència. ¿Què es pot arribar a ser? No indiferent” (Esquirol, 2024: 11).

Finalment, no eduquem per fer graduats estàndard, doncs, amb els mateixos coneixements, habilitats i destreses, –tot i que n'h` establert unes referències generals orientatives– sinó éssers singulars capaços de comportar-se sense indiferència a la humanitat. “La resposta que l'educació ha de cultivar en cadascun i cadascuna de nosaltres és la de la proximitat. Valgui la redundància: el **cultiu de la proximitat amb el proïsme**. Antònim de la indiferència. Nucli de l'educació: proximitat, cura, atenció. Enfront de la fredor, indiferència, insensibilitat” (Esquirol, 2024: 110, 111).

Volem una escola que no només reconegui sinó que tingui cura de la singularitat, des d'un tracte humà, proper i respectuós. Sempre d'acord amb Esquirol:

La quinta essència de l'educació o bé ha de coincidir o bé, almenys, ha d'estar estretament relacionada amb la de la vida. Ara bé, la quinta essència de la vida, de la vida humana, és *la claredat i la calidesa*. Parell indissociable que també pot dir-se d'una altra manera: *la no indiferència*. Com veurem, aquest concepte, arrel única de la dimensió cognitiva i de la moral, conté tot un programa educatiu. La no indiferència és el cultiu del lllindar. La no indiferència és el cultiu de la trobada. La no indiferència és el cultiu de l'origen, La no indiferència és el cultiu de l'atenció. La no indiferència és el cultiu de la forma. La no indiferència és el cultiu de la bondat. (Esquirol, 2024: 9)

4. ACCIÓ: Cap a on volem anar?

Moviment — Tocar de peus a terra.

L'anàlisi de la situació actual queda reflectit al darrer **Informe de Seguiment de Títol** de l'ESAD i al **Pla de Millora** que en aquest s'inclou. El **Sistema Intern de Garantia de la Qualitat de l'Institut del Teatre** assegura, d'altra banda, l'existència d'un procés continuat de supervisió, recollida de dades. I estableix els mecanismes de millora a aplicar.

Tanmateix, creiem convenient fer una anàlisi DAFO centrada en problemes, mancances, fortaleses i oportunitats que ens semblen destacables del **moment actual**, amb la mirada centrada, d'una banda, al que ha suposat la **renúncia al darrer any de mandat** de l'actual Equip Directiu, i de l'altra al **procés de preparació, aprovació i implementació** de les memòries verifica dels nous graus universitaris.

Anàlisi DAFO del moment actual

Debilitats

De funcionament

- Professorat amb símptomes de cansament i *burnout*.
- No es disposa d'un sistema ràpid de contractació de professorat per cobrir les baixes sobtades.
- L'excés d'assignatures i d'horari docent, així com la manca d'espais, no permet el necessari treball autònom, ni la realització de projectes i iniciatives més enllà dels imprescindibles.

Conjunturals

- Impossibilitat de cobrir el càrrec de Cap d'Especialitat de Direcció i Dramatúrgia en tot el curs 2024-25.
- Baixa prolongada del Cap d'Especialitat d'Interpretació durant el curs 2024-25.
- Poca activitat d'intercanvi internacional.

- Poca participació en festivals, trobades, simposis, congressos o escoles d'estiu a nivell nacional i internacional.
- Poca presència de l'audiovisual en la formació, i, per tant, com a mitjà d'expressió i sortida professional dels graduats i graduades dels tres graus de l'ESAD.
- Pocs estímuls per a la formació continuada del professorat.

De comunicació i participació

- Desconeixement del nou pla d'estudis de grau, els seus avantatges, beneficis i reptes.
- Poc intercanvi entre les escoles superiors de l'Institut del Teatre. Pocs espais de trobada tant del professorat com de l'alumnat.

Estructurals

- Concursos de selecció de professorat poc atractius per a professionals i docents d'alt nivell.
- Reglament General de l'Institut del Teatre i Reglament de l'Escola obsolets.
- Sistema POA propi de les escoles d'educació secundària.
- Inexistència d'un sistema per estimular la recerca oficial universitària amb accés a grups i projectes, així com a les seves fonts de finançament.
- Treballs Finals de Grau massa oberts, individuals i poc definits, que no ajuden a una culminació clara del currículum.
- L'acompanyament i inserció laboral dels graduats, malgrat la iniciativa IT Teatre, resulta insuficient.

Amenaces

De funcionament

- La transició entre el pla actual i el nou pla d'estudis genera massa problemes d'adaptació i no es disposa de recursos humans i tècnics suficients per gestionar-ho.
- El professorat amb signes de cansament continua causant baixes prolongades.
- No es troba un procediment de contractació que faci possible un mecanisme àgil de substitució de baixes.

- Dificultats per programar optatives sense saber prèviament les seves expectatives de matriculació.

Conjunturals

- Les escoles privades, atès que poden contractar més fàcilment professorat òptim i d'alt nivell, podrien resultar més atractives per a l'alumnat, i oferir millors nivells de sortida.
- La nova situació contractual no facilita l'assignació per nivell, idoneïtat, qualitat i excel·lència del professorat dels departaments.
- Insuficient inscripció a les proves d'accés del Grau d'Escenografia per difusió insuficient o desconeixement de l'alumnat potencial.
- L'adaptació de les actuals proves d'accés de l'ESAD al model de Proves d'Aptitud Personal (PAP) universitari suposa alguns condicionants de difícil incorporació al nostre context i necessitats de selecció.
- Esdevenir una escola de formació en interpretació, direcció, dramaturgia i escenografia exclusivament centrada en l'escena teatral, ignorant les sortides i possibilitats professionals d'altres mons artístics (audiovisual, performatiu, etc.).

De comunicació i participació

- Poca assistència a les reunions del professorat.
- La informació no arriba prou al professorat i a l'alumnat, o no és prou clara.
- Desvinculació amb l'entorn (el barri) i el sector professional de les arts escèniques.

Estructurals

- Quedar fora dels grans projectes d'intercanvi i formació en arts escèniques europeus i internacionals.
- Oferir una formació en arts escèniques desvinculada del món professional.
- Generar graduats sense un discurs artístic que aportí innovació i qualitat a les arts escèniques del moment.
- Graduar estudiants sense criteri, personalitat, singularitat, motivació i entusiasme a causa d'una filosofia d'escola erràtica o inexistent.
- Disposar d'espais de treball, recerca i exhibició insuficients, que facin impossible l'obertura de nous estudis i projectes.

Fortaleses

De funcionament

- Professorat motivat per la docència, la creació i la recerca en les arts de l'espectacle, amb bona connexió amb el món professional actual.
- Entorn de suport administratiu ben organitzat i eficient.
- Proves d'accés adequades a les característiques de la formació.
- Equip tècnic de teatres i instal·lacions ben dotat i ben valorat per part del professorat i l'alumnat.

Conjunturals

- Adscripció a la Universitat de Barcelona.
- Implementació simultània dels nous estudis de grau amb el Conservatori de Dansa.
- Coexistència d'espais, docents i activitats amb els estudis de dansa del CSD.
- Companyia IT Teatre vinculada al Teatre Lliure (IT Teatre Lliure). Programa IT Impulsa
- Plans d'estudis de grau renovats mitjançant un llarg procés participatiu.
- Accés a les instal·lacions universitàries de la UB.
- Facilitat per a dur a terme possibles col·laboracions amb altres centres adscrits a la UB. (INEF, ESCAC, etc.).

De comunicació i participació

- Possibilitat de publicacions especialitzades pròpies, del professorat i alumnat.
- Sentit de pertinença institucional.
- Professorat i alumnat comparteixen un mateix entusiasme vocacional per les arts.

Estructurals

- Prestigi nacional i internacional com a centre pioner i d'alt nivell en la formació i la recerca en arts escèniques.
- Instal·lacions extraordinàries a nivell tècnic i d'espais. Úniques a nivell nacional i internacional.
- Un dels millors museus de les arts de l'espectacle d'Espanya, amb una de les millors biblioteques especialitzades del país.

Oportunitats

De funcionament

- Recuperar el lideratge en formació i recerca en arts escèniques a nivell nacional i internacional.
- Participar en projectes europeus i internacionals, en col·laboració amb les millors escoles d'arts escèniques.
- Incrementar l'assistència a festivals, escoles d'estiu, trobades, congressos, simposis i fòrums de debat, a nivell nacional i internacional.
- Adoptar un sistema d'assignació acadèmica, que faciliti el reconeixement de la recerca.
- Adoptar un nou sistema eficaç de gestió dels espais docents (aules sobretot) que amplii les oportunitats de reserva per a fer el treball autònom de l'alumnat.

Conjunturals

- Fer una transició als nous graus ben planificada i gestionada, amb un staff tècnic de suport que doni continuïtat a la gestió acadèmica de l'ESAD.
- Implementar un nou sistema de proves d'accés específic per als nous graus en arts Escèniques: PAP (Proves d'Aptitud Personal).
- Incorporar professorat col·laborador de prestigi, especialment pel que fa a noves tendències, tecnologies i propostes artístiques en les arts escèniques del present.
- Desenvolupar la incorporació de la perspectiva de gènere en els continguts dels programes d'estudi, la visió decolonial, antiracista, i avançar, alhora, cap a una escola crítica, inclusiva i sostenible.
- Col·laborar en projectes i creacions que tinguin lloc en l'àmbit audiovisual, en col·laboració amb l'ESCAC.
- Participar en el Campus de les Arts, de la Universitat de Barcelona i aprofitar les oportunitats que proporciona un contacte més estret amb els seus centres adscrits INEFC i ESCAC.

De comunicació i participació

- Motivar el claustre del professorat al voltant d'un projecte d'escola compromesa, innovadora i d'alt nivell artístic.
- Desenvolupar optatives i projectes ODS, de contingut, ètic, social, terapèutic o educatiu.

- Incrementar les vies de comunicació interna, els espais de trobada i el clima de treball, per tal d'aconseguir un major sentiment de pertinença i implicació amb l'escola i al seu projecte.

Estructurals

- Redefinir els espais (aules, teatres, tallers, etc.) de les diferents escoles, serveis i cursos de postgrau de l'Institut del Teatre i millorar-ne el seu ús (programa de reserves).
- Revisar i actualitzar el Reglament General de l'Institut del Teatre i el Reglament de l'Escola Superior d'Art Dramàtic d'acord amb els càrrecs d'àmbit general de la institució.
- Actualitzar els recursos tècnics per fer-los més sostenible, eliminar els plàstics d'un sol ús i reduir la petjada de carboni.
- Impulsar la Recerca finançada i reconeguda mitjançant les propostes presents en el Pla de Recerca de l'Institut del Teatre (veure ANNEX3)

Objectius d'escola, objectius de grau

Considerem **cada oportunitat** de la llista anterior **un repte a aconseguir**, viable i al nostre abast. Com heu pogut veure, s'expressen en infinitius i assenyalen, de fet, **objectius d'escola**. Cal considerar-los la base treball que ens ha de permetre avançar cap a una nova etapa de progrés, millora, creativitat i excel·lència.

Afegim, però, els següents objectius concrets per a cadascun dels graus:

Grau d'Interpretació

En tant que única escola superior pública i oficial en arts escèniques de Catalunya, l'Institut del Teatre des dels seus inicis ha jugat un paper clau en la formació dels actors i les actrius que han nodrit bona part de l'escena nacional. En aquest sentit, el nou grau d'Interpretació Actoral ha de saber *dialogar* de manera constant amb allò que genera al seu entorn. I ho ha de saber fer vetllant perquè sigui des dels diferents itineraris i des de les diferents sensibilitats que el conformen. És important, d'altra banda, que aquest diàleg flueixi en un doble sentit: de l'escola a la professió, i de la professió a l'escola.

La formació dels nostres intèrprets escènics ha de mantenir, a més a més, l'equilibri entre el respecte pel *llegat* rebut i la necessària *innovació* constant de mètodes i plantejaments pedagògics. Es tracta, per tant, de tenir cura de continuar la transmissió

del nostre repertori textual, físic i visual, però sempre en diàleg amb tot allò que l'innova i qüestiona dia a dia.

La transmissió d'aquest *llegat* ha de suposar, finalment, la transmissió d'uns valors i d'un ofici que han de tenir totes les àrees de saber del grau; un ofici que té valors clarament associats al treball en equip i col·laboratiu.

L'escena contemporània reclama un intèrpret conscient i coneixedor de les millors tècniques interpretatives, i molt especialment d'aquelles que li han de permetre poder transmetre un repertori ampli i divers. Volem formar intèrprets que sàpiguen estar presents a l'escena i dominin recursos expressius tant d'expressió verbal, com musical, com corporal, o de teatre d'objectes.

És per això que caldrà explorar les possibilitats d'interacció entre els diferents itineraris i buscar fórmules imaginatives, transversals, que facin possible un equilibri –ahora ric i innovador– entre les necessitats específiques de cadascun d'ells.

Propostes concretes a dur a terme:

- Revisar els objectius i continguts de les pràctiques comunes per tal de convertir-les en instrument útil per a la generació de creacions transversals de qualitat.
- Fer periòdicament unes petites jornades de reflexió interna sobre l'actual model d'actor i actriu en l'anomenada indústria de l'espectacle de Catalunya, però també en un context internacional: Què canvia en el món i què ha de canviar en els nostres estudis.
- Adoptar iniciatives que afavoreixin l'aparició de noves veus, grups i companyies en el panorama teatral del país, promovent allò que fa possible des del primer moment i al llarg de la formació.
- Invitar a professionals destacats per la seva qualitat o innovació en les arts escèniques, especialment aprofitant quan passen per Barcelona.
- Estimular un perfil docent que mantingui una relació activa amb l'escena contemporània.
- Posar especial atenció en seguir explicant i promocionant l'itinerari de teatre visual, que tanta presència té en els escenaris internacionals i del qual l'Institut del Teatre n'hauria de ser capdavanter.
- Reconsiderar els sistemes i criteris d'avaluació actuals. Estudiar altres models i la possibilitat d'adoptar-los. Dur a terme una política d'estímul i reconeixement de la tasca docent, per evitar les situacions de burnout que s'han produït darrerament.

- Optimitzar les reunions: ordre del dia clar i anunciat (i documentat si cal) amb temps suficient. Determinar quines han de ser presencials i quines poden ser on-line o mixtes.
- Considerar la possibilitat d'incrementar reunions de seguiment i eliminar, alhora, reunions la finalitat de les quals només és per posar o comentar notes.
- Estudiar quines són les millors progressions i distribucions de les matèries en els horaris diaris i els espais disponibles.
- Establir vies de comunicació fàcils i regulars amb representants de l'alumnat, així com espais de trobada, debat i escolta.
- Portar treballs de l'alumnat significatius o destacats a festivals i trobades nacionals i internacionals i vetllar per donar a conèixer l'alumnat que acaba la formació al món professional.

Grau de d'Escenografia

Els estudis d'Escenografia han estat sempre presents com una part important del cos de l'Institut del Teatre des de la data de la seva incorporació, el 1923. Segurament per la presència de professors tan destacats com Fabià Puigserver o Iago Pericot, els estudis s'han mantingut molt vius i reivindicatius d'una escena sempre en diàleg amb la contemporaneïtat. Fabià va portar de Polònia una nova manera de mirar i crear escena que va marcar clarament una renovació de l'ofici i del treball escenogràfic i que va influenciar totalment les renovacions de plans d'estudis dels de finals dels anys 60 i que va marcar el pes de la pràctica i la transversalitat dels estudis des d'aquell moment fins ara.

És sens dubte la importància i el significat d'aquest llegat el que ha fet imprescindible que aquesta especialitat formi part d'un cos d'estudis de Teatre, i no d'uns de Belles Arts o de Disseny. La pràctica conjunta, la mirada dramaturgic de l'escena, el treball col·laboratiu amb intèrprets i ballarines, el valor de la mirada de l'espai, del vestuari i de la llum en la dramaturgia global, crear escena a partir de l'espai o del disseny de personatge... són bases que van ensenyar Fabià o Pericot al llarg dels anys i que les professores actuals encara continuem transmetent.

Ara és el moment en què ens cal un professorat actiu també en el món teatral contemporani, que sigui capaç de donar continuïtat a aquest llegat i, alhora, el reformuli, tal com s'ha fet ja al llarg d'anys i canvis de plans d'estudis, sense perdre la passió i la professió. Per tant, no només hem d'estar obertes a la innovació sinó que n'hem de ser persones capdavanteres. I tot això en una escola més transversal i viva que mai.

Conscients que els nostres instruments de treball són sovint diferents –ja que nosaltres dibuixem, fem maquetes, encenem focus i cosim teles, entre moltes altres coses, per tal de pensar l'escena– tenim ganes de continuar construint un espai de treball ben habilitat per tal de desenvolupar eines i creativitat, i comptar amb un professorat actiu i ben valorat, i uns equips d'alumnat que se sentin valorats, i puguin créixer i aprendre en la transversalitat i en el treball comú.

Apuntem, tot seguit, un llistat inicial d'accions més concretes:

- Desenvolupar una campanya de difusió del grau que el doni a conèixer de manera clara i inequívoca als futurs estudiants universitaris, a fi d'incrementar el nombre d'inscripcions a les proves d'accés del grau.
- Consolidar i difondre l'especialitat d'escenografia com una escola de disseny capdavantera i moderna.
- Implementar el nou pla d'estudis amb uns continguts que ens apropin a una escola de disseny i pràctica teatral universitària.
- Establir intercanvis i col·laboracions amb l'ESCAC per a poder fer pràctiques d'espai, il·luminació i vestuari en àmbits audiovisuals.
- Afavorir la formació i recerca del nostre professorat.
- Incorporar les tecnologies digitals més útils a les aules, en continguts, docència i aparells tècnics.
- Participar en un diàleg fluid a nivell pedagògic entre professors i encarregats de tallers i laboratoris, tant de construcció escenogràfica com en laboratoris digitals, per tal de planificar-ne les dotacions, i fer més eficient la seva col·laboració en les pràctiques de les alumnes.
- Dotar les aules d'un mobiliari apropiat i en bon estat, per poder treballar amb salut, comoditat i creativitat.
- Revisar els objectius i continguts de totes les pràctiques comunes (PC1, PC2 i PC3) per tal de convertir-les en instrument útils per a la generació de creacions transversals de qualitat.
- Convidar professionals destacats per la seva qualitat o innovació en les arts escèniques a impartir tallers puntuals, tant per alumnes com per a docents.
- Encapçalar les pròximes edicions de la Quadriennal de Praga, tant pel que fa a la secció d'Escoles com a la de Països i regions. Impulsar l'assistència i participació del nostre alumnat a la Quadriennal, tant d'escenografia com d'altres especialitats.

- Acotar molt bé el procés d'acompanyament al TFG de les alumnes d'escenografia, per facilitar-ne la bona gestió emocional, la qualitat i fer-ne una carta de presentació al món professional.
- Adoptar iniciatives que afavoreixin l'aparició de noves veus, grups i companyies en el panorama teatral del país.

Grau de Direcció escènica i Dramatúrgia

L'actual grau de Direcció Escènica i Dramatúrgia és l'evolució dels estudis que van començar el 1992 en el marc de la nova LOGSE (1990). L'Institut del Teatre va participar activament en la gestació de la llei orgànica que va permetre la conceptualització dels esmentats estudis com a carrera universitària. Des de llavors l'Institut del Teatre ha estat líder i capdavanter en aquest àmbit docent arreu de l'Estat Espanyol conjuntament amb la RESAD.

El lideratge en aquests àmbits de coneixement i docència és conseqüència directa del compromís i la labor de grans mestres com Jaume Melendres, Jordi Coca, Joan Abellán... Tots ells van compaginar la docència, la investigació, la pràctica artística i la divulgació a través de diverses publicacions de referència. Ells ja ens van marcar el camí de la innovació, la reflexió i la transmissió com a eixos fonamentals de l'èxit dels estudis.

Docents com Simó, Batlle o Puyo van saber prendre el relleu, a continuació, amb gran solvència i van tenir la capacitat d'actualitzar els estudis sense desvirtuar-ne el llegat. Van transformar els estudis de *Direcció escènica i dramatúrgia* en un recorregut d'aprenentatge teòricopràctic que va materialitzar-se en el pla d'estudis sorgit del procés de Bolonya.

Ara, amb l'adscripció dels estudis a la Universitat de Barcelona, apareix la necessitat d'actualitzar de nou el pla d'estudis. Aquesta necessitat coincideix en el temps amb un nou relleu generacional que es produirà en els pròxims cursos. Així mateix, percebem un cert "acartonament" del model vigent, que ens impedeix fer un diàleg més àgil amb les tendències artístiques més contemporànies.

Per assumir els reptes que caldrà afrontar en els pròxims temps, articulem la proposta d'accions respecte de l'especialitat a través de 3 eixos: LLEGAT, INNOVACIÓ i TRANSVERSALITAT.

LLEGAT. Som hereus de molta saviesa. Caldrà saber protegir el llegat dels docents que ens han precedit, descobrint com fer-lo dialogar amb els nous horitzons. Així doncs, la nostra llista específica d'objectius es concreta de la següent manera:

- Treballar per assegurar una transició gradual en el canvi generacional entre el professorat del grau que es jubilarà en els propers anys i el nou professorat recentment incorporat.
- Analitzar en cada cas quina és la millor manera de protegir els continguts fonamentals de l'especialitat: sigui pensant en el relleu docent idoni, sigui reajustant l'estructura del pla d'estudis.
- Obrir espais per a activitats culturals que enriqueixen el grau: presentacions de llibres, estrenes, premis, etc. Això ha de facilitar la transmissió intergeneracional i el debat permanent.
- Potenciar el coneixement i la consulta de les publicacions de referència dels docents de l'especialitat.
- Ajustar l'exigència acadèmica dels nous plans d'estudi a les possibilitats reals (en espais, temps, condicions, pressupostos) que ofereix el grau als seus estudiants. El principi de realitat s'ha d'imposar per poder, després, entendre com prioritzar el fonamental en els estudis.

INNOVACIÓ. Caldrà pensar com fer dialogar els estudis (que han de ser fonamentals) amb les noves tendències escèniques (que sovint estan subjectes a modes).

- Fomentar la idea que els estudis de *Direcció i Dramatúrgia* existeixen perquè "calen", perquè ocupen un lloc preeminent i de lideratge en l'exercici professional de les arts escèniques de casa nostra, estatals i internacionals. Els estudiants formats a les nostres aules defineixen àmpliament -i amb gran solvència- el mapa professional de les arts escèniques contemporànies; (menció especial per a la dramatúrgia/autoria, en concret els darrers anys, en què s'ha viscut una eclosió sense precedents coincidint amb la creació i consolidació dels estudis de Dramatúrgia i Direcció de l'IT).
- Obrir noves possibilitat d'interrelació entre l'itinerari de Direcció i l'itinerari de Dramatúrgia. Els dos itineraris no han de ser excloents, poden ser complementaris i cada alumne ha de ser capaç de construir el seu propi recorregut d'aprenentatge que desemboqui en una identitat artística particular.
- Incorporar als plans docents del recorregut de Dramatúrgia assignatures tècniques i metodològiques que enriqueixin els processos de creació més enllà de les pràctiques d'escriptura.

- Incorporar als plans docents del recorregut de Direcció una perspectiva més oberta a la dramaturgia i l'escenificació no textual.
- Definir i debatre el rol de qui es gradua en Direcció i Dramaturgia en l'anomenada indústria de l'espectacle de Catalunya.
- Convidar professionals destacats per la seva qualitat o innovació en les arts escèniques, especialment aprofitant el seu pas per Barcelona.

TRANSVERSALITATS. En uns estudis de 4 anys no podem aspirar a ensenyar més, només podem aspirar a ensenyar millor. Facilitar la construcció de xarxes interpersonals de complicitats artístiques és fomentar que es comencin a gestar projectes artístics futurs. Caldrà adoptar iniciatives que afavoreixin l'aparició de noves veus, grups i companyies en el panorama teatral del país.

- Comprendre que no hi ha una única manera de proposar transversalitat. Tradicionalment, s'ha entès la transversalitat com el mecanisme pel qual es comparteixen assignatures o projectes entre especialitats. Per això no parlem de transversalitat sinó de transversalitats, per innovar en aquest aspecte sense caure en dificultats com l'horari o la compatibilitat d'ETCS.
- Revisar els objectius i continguts de les pràctiques comunes per tal de convertir-les en instruments útils per a la generació de creacions transversals de qualitat. Revisar la PC1 i PC3 i recuperar i fer créixer la PC2.
- Un bon recorregut de pràctiques comunes hauria de desembocar en TFGs integrats. Caldrà potenciar aquesta modalitat de TFG evidenciant els avantatges (econòmics, recursos materials i visibilitat).
- Facilitar la possibilitat d'establir formes de reconeixement acadèmic a les persones que fan d'intèrprets i escenògrafs en assignatures, pràctiques escèniques i projectes conjunts.
- Aprofundir en la col·laboració amb el Conservatori Superior de Dansa (CSD) de l'Institut del Teatre.
- Pensar un corpus d'assignatures optatives comunes entre especialitats que fomentin, un cop més, la pràctica conjunta.
- Revisar el concepte d'*assignació docent*, facilitant que una assignatura estigui impartida per docents que encarnin visions complementàries sobre el fet escènic, és a dir, transversalitat entre professorat.
- Transversalitat també fora de l'espai estrictament acadèmic, per tal d'afavorir contactes i complicitats entre els alumnes de l'especialitat i la resta d'actors culturals/escènics/audiovisuals del panorama català -i no només català-. En

aquest sentit, cal potenciar la relació amb els Serveis Culturals de l'IT com a departament possibilitador i canalitzador d'aquestes complicitats.

Tocar de peus a terra

Informació regular sobre el desenvolupament del projecte i fer-ne la memòria. Dir què es fa i fer el què es diu

Tots i cadascun dels objectius citats té sentit en la mesura que funciona com a far que ens orienta en el viatge programàtic d'aquest equip.

I un cop arribats a port, s'ha de poder retre compte de les accions dutes a terme, i informar a la comunitat educativa en els òrgans col·legiats corresponents.

Principi de viabilitat

Els objectius aconseguits enforteixen l'escola i la institució, i contribueixen a generar sentiment de pertinença institucional. Així doncs, cal que els acords corresponguin a accions:

- **Necessàries** i lògiques (d'acord amb els objectius prefixats generals i de cada grau)
- **Oportunes** (en el moment propici i segons el procés adequat a la situació)
- **Viables** (amb pressupost i condicions tècniques que les facin possibles)
- **Explicables** (mitjançant memòries i rendiments de comptes)

I això només és possible coordinant bé els diversos òrgans de decisió de l'Institut del Teatre assumint les responsabilitats i competències que corresponen a cada nivell de l'organigrama, d'acord amb el Reglament General, els Reglaments d'Escola i les normatives vigents. Pel que fa als reglaments és necessari procedir a la seva actualització.

Línies d'acció

Dividim el programa d'actuació concret d'aquest equip en onze grans línies d'acció que s'hauran d'activar des del primer moment. Caldrà, a més, vetllar pel seu desenvolupament, realització, informació i rendiment de comptes. La majoria han de tenir continuïtat durant els quatre anys de mandat, però alguns demanen concreció o, fins i tot acabament, en períodes determinats. Vegem quines són:

1. Facilitar una transició cap als nou plans d'estudi de grau progressiva i ben gestionada

Tot i que el total de crèdits programats per curs continuarà sent el mateix (60 ECTS) i el nombre d'estudiants no variarà, caldrà preveure, curs a curs, **formes noves d'assignació d'assignatures al professorat, distribució d'espais i previsió de noves combinacions horàries.**

A l'**Annex 4** podem observar les semblances i canvis que suposa el pas d'un pla d'estudis a l'altre, així com els calendaris previstos de transició.

El treball tècnic d'organització de cada curs demanarà establir un calendari POA estricte, i respectar-ne al màxim els terminis. Aquests processos impliquen, per tant, un treball de col·laboració estreta amb la Coordinació Acadèmica de l'Institut del Teatre, i **un adequat equip de suport administratiu especialitzat en organització i gestió de centres docents.**

Vegem un exemple de **correspondència entre les assignatures** del pla nou (Grau d'Interpretació Actoral) i l'actual (especialitat d'Interpretació):

Taula d'adaptació:

Curs	Pla d' estudis nou	Pla antic – Interpretació
1r	Literatura i Història (6 ECTS)	Literatura i teoria dramàtica 1 (3 ECTS)
		Història general de les arts de l' espectacle (5 ECTS)
	Moviment 1 (9 ECTS)	Moviment 1 (10 ECTS)
	Veu 1 (6 ECTS)	Veu 1 (4 ECTS)
	Tècnica Interpretació Físic i Visual (9 ECTS)	Tècnica Interpretació Físic i Visual 1 (6 ECTS)
	Projecte 1 (12 ECTS)	Pràctica comuna 1 (4 ECTS)
		Pràctica acoral 1 (6 ECTS)
	Tècnica de la veu cantada 1 (3 ECTS)	Cant 1 (3 ECTS)
	Dicció 1 (3 ECTS)	Dicció 1 (4 ECTS)
	Tècnica Interpretació Text i Musical (9 ECTS)	Tècnica Interpretació Text i Musical 1 (6 ECTS)

	Llenguatge musical 1 (3 ECTS)	Llenguatge musical 1 (3 ECTS)
--	-------------------------------	-------------------------------

Curs	Pla d' estudis nou	Pla antic – Interpretació
2n	Literatura i Art (6 ECTS)	Literatura i teoria dramàtica 2 (3 ECTS)
		Història general de les arts de l'espectacle (5 ECTS)
	Moviment 2 (9 ECTS)	Moviment 2 (10 ECTS)
	Projecte Físic i Visual 2 (6 ECTS)	Tècniques d'interpretació Físic i Visual 2 (8 ECTS)
	Llenguatge Musical 2 (3 ECTS)	Llenguatge musical 2 (3 ECTS)
	Veu 2 (3 ECTS)	Veu 2 (4 ECTS)
	Dramatúrgia (6 ECTS)	Introducció a la dramatúrgia (6 ECTS)
	Projecte Text i Musical 2 (6 ECTS)	Tècniques d'interpretació Text i Musical 2 (7 ECTS)
	Tècnica de la veu cantada 2 (3 ECTS)	Música i cant 1 (4 ECTS)
	Dicció 2 (3 ECTS)	Dicció 2 (5 ECTS)
	Optatives (9 ECTS)	Optatives (6 ECTS)

Curs	Pla d' estudis nou	Pla antic – Interpretació
3r	Projecte Comú (6 ECTS)	Pràctica comuna 3 (6 ECTS)
	Teories de l'espectacle (3 ECTS)	No es reconeix
	Introducció al Projecte (Menció) (3 ECTS)	Projecte 1 (Menció) (8 ECTS)
	Projecte (Menció) (12 ECTS)	Projecte 2 (Menció) (10 ECTS)
	Introducció Contemporani (3 ECTS)	Projecte 4 (Menció) (5 ECTS)
	Projecte Contemporani (12 ECTS)	
	Projecte creació (12 ECTS)	No es reconeix
	Optatives (9 ECTS)	Optatives (6 ECTS)

Curs	Pla d' estudis nou	Pla antic – Interpretació
4t	Introducció Taller (Menció) (6 ECTS)	Pràctica (d'opció) 3 (14 ECTS)
	Taller (Menció) (12 ECTS)	Pràctica (d'opció) 4 (9 ECTS)
	Teoria de l'actuació (3 ECTS)	Teoria de l'actuació (3 ECTS)
	Metodologies de recerca (3 ECTS)	No es reconeix

Interpretació davant de la càmera (3 ECTS)	Optativa Interpretació davant a la càmera (2 ECTS)
Taller Transversal (12 ECTS)	No es reconeix
Escenificació (6 ECTS)	Introducció a l'escenificació (6 ECTS)
Optatives (6 ECTS)	Optatives (6 ECTS)
Optativa Pedagogia (3 ECTS)	Pedagogia (4 ECTS)
TFG (9 ECTS)	No es reconeix

El nivell de coincidència és prou alt per preveure una transició gradual assumible des dels departaments implicats.

Aquesta línia d'acció contempla, a més, i si encara no s'ha engegat, el necessari **procés de redacció dels nous Plans Docents**, que s'haurien de dur a terme des dels departaments, durant el curs 2025-26, a partir de models unificats i després d'un petit cicle de reunions informatives i de debat intern amb experts, si cal, convidats expressament.

2. Desenvolupar iniciatives de transversalitat entre especialitats i escoles

Els límits i les fronteres entre les disciplines artístiques s'han anat desdibuixant des de finals del segle XX. Més que multidisciplinaris, els llenguatges escènics esdevenen transdisciplinaris. O sigui que es resisteixen a la qualificació disciplinària. Teatre visual, musical o de text, música, dansa, circ, performance són termes que van quedant, en certa manera superats per fórmules expressives noves.

Com respondre a aquesta realitat? D'entrada propiciant la **coincidència i interacció en els projectes, tallers, TFG**, etc., de l'alumnat de les escoles superiors de l'Institut del Teatre, en tots els seus graus. En segon lloc, concebre **els nous plans docents de les assignatures dels nous graus des de la transdisciplinarietat** allí on aquesta sigui possible i pertinent. En tercer lloc, afavorint la programació de cursos de formació del professorat dels departaments de les escoles superiors transdisciplinaris, i obrir-los sempre a tots els departaments.

La interconnexió entre les actuals especialitats de Direcció Dramatúrgia, d'Interpretació i d'Escenografia és especialment important i significativa en un moment històric del món de l'espectacle en viu en el qual els processos de creació escènics impliquen grups formats per un conjunt d'intèrprets, dramaturgs, dramaturgues, directors i directores, en dinàmiques que sovint fusionen rols, responsabilitats, i obren portes noves a nous motors de creació. Així doncs, cal buscar

mecanismes interns que facilitin dinàmiques similars a l'interior de l'ESAD, més enllà de les actuals Pràctiques Comunes. Els projectes d'escenificació, d'altra banda, haurien de poder comptar amb la participació d'estudiants d'Interpretació, que facin d'actors i actrius, i que aquestes col·laboracions els siguin reconegudes acadèmicament.

Finalment, iniciatives com la Jornada RUSC, definida per l'equip directiu actual de l'ESAD com “una jornada destinada a fer comunitat i a trobar-nos fora del format de classe. Aquesta jornada abraça tot tipus d'activitats i dinàmiques proposades i organitzades per les alumnes i pel professorat que tenen per objectiu crear espais de debat i de reflexió, generar ponts entre itineraris, cursos i disciplines, i beneficiar la cohesió i la trobada” generen efectivament espais de coincidència, diàleg i celebració transversals que cal mantenir i potenciar.

3. Incrementar la participació en associacions, festivals i congressos

És convenient **analitzar com participem en les organitzacions nacionals i internacionals de les quals formem part** i, alhora, en quines de les actualment existents en el nostre àmbit i nivell seria convenient participar. Escollir amb cura per a poder estar on cal que hi siguem i prescindir de les que no aporten informació, debat i possibilitats de col·laboració clares i positives.

De les següents categories, destaquem:

Associacions nacionals

ESADS EN RED

És una xarxa que agrupa 15 Escoles Superiors d'Art Dramàtic d'Espanya amb el motiu de promoure l'excel·lència de la formació teatral i els ensenyaments artístics superiors, per facilitar la col·laboració entre estudiants, professors, equips directius i membres de les escoles.

ACESEA

Associació que agrupa centres artístics que imparteixen ensenyaments artístics superiors a Espanya (Música, art dramàtic, dansa, disseny, arts plàstiques, restauració) per tal de defensar els interessos d'aquests centres, representar-los davant de les administracions educatives i promoure la qualitat d'aquests ensenyaments.

Festivals nacionals

Cal facilitar l'assistència a festivals i trobades d'escoles, aprofitant les iniciatives que es promouen des de ESADS EN RED o simplement en activitats conjuntes amb la RESAD, tal i com es va fer en el passat.

Associacions internacionals

ELIA

European League of Instituts of the Arts. És l'associació d'escoles superiors d'art més important d'Europa. Organitza congressos, simposis, conferències, debats, escoles d'estiu. Proporciona assessorament als seus membres. Membres des de: 1991.

Raimon Àvila és elegit per formar part del Board: 1993-2000
Congrés bianual a Barcelona amb 500 assistents aprox: estiu del 2000

ÉCOLE DES ÉCOLES

Xarxa transdisciplinària d'escoles europees d'arts escèniques i teatre, creada el 2006.

Festivals internacionals

FIT: El Festival Internacional d'Escoles de Teatre organitzat per l'Institut del Teatre el 2018 va ser un exemple del paper que pot jugar l'ESAD com a amfitrió d'una trobada d'escoles del més alt nivell (Juilliard School, de New York, la Royal Central School of Speech and Drama, de Londres, o l'Ernst Busch, de Berlin.)

Aquest festival internacional es podria **organitzar i portar a terme conjuntament amb el CSD**. Els llenguatges de la dansa, el teatre dansa i el teatre són prou propers i sovint fusionats perquè aquest festival sigui una iniciativa conjunta.

QUADRIENNIAL DE PRAGA:

Considerada l'exposició internacional d'escenografia més important del món, se celebra cada quatre anys a Praga des de 1967. L'ESAD de l'Institut del Teatre hi ha participat regularment, com a escola i com a representant de l'escenografia catalana, i ha guanyat diversos premis.

Escoles internacionals d'estiu

BARCELONA ARTS SUMMER SCHOOL (BASS), organitzada conjuntament amb l'ESCAC i l'ESMUC, per facilitar la trobada d'alumnes Per realitzar projectes comuns de caràcter transversal.

Programa d'intercanvi Erasmus

Els intercanvis Erasmus enriqueixen i completen els processos de formació de l'alumnat. És convenient, però, assegurar que els estudiants que venen a l'Institut del Teatre entenguin i parlin almenys el castellà per evitar situacions d'incomunicació.

4. Impulsar la Recerca

La recerca ha d'estar present a l'ESAD. No només en el TFG, sinó en els continguts i les metodologies docents de les assignatures. El professorat, d'altra banda, ha de rebre compensacions i reconeixement de les seves activitats de recerca, i això s'ha d'incorporar, d'acord amb els responsables de recerca d'àmbit general i amb el **Pla de Recerca de l'Institut del Teatre** com a referència a seguir pel que fa als seus plantejaments generals i procés de desenvolupament. (Veure ANNEX 3)

Més enllà de l'adscripció a la Universitat, però conscients d'aquesta oportunitat, defensem que la recerca formi part del dia a dia de l'alumnat de tots els nivells.

Els estudis que rep l'alumnat de l'ESAD, independentment del seu itinerari, han de fer possible l'excel·lència tant en l'àmbit de la creació artística, com en la recerca en estudis teatrals. Aquesta doble dimensió dels estudis, que no sempre ha estat una prioritat, no s'ha d'entendre com a incompatible sinó com a complementària i consubstancial per a poder menar amb rigor la creació artística i la recerca sobre les arts. Cal, per tant, continuar treballant per a desconstruir el binomi artificial de teoria-pràctica, tal com encoratjava *L'art com a experiència* de John Dewey.

L'enemic de l'estètica no és ni allò que és pràctic ni allò que és intel·lectual. Ho és la monotonia. (...) En una experiència vital no és possible dividir entre el que és pràctic, emocional i intel·lectual i establir les propietats d'un per sobre de les característiques de l'altre. (...) La noció extravagant que un artista no pensa i que un investigador científic no fa una altra cosa que pensar, és el resultat de convertir una diferència de tempo i èmfasi en una diferència qualitativa.

John Dewey, *L'art com a experiència* (1937)

Aquest compromís implica fer més present la investigació als estudis i dotar l'alumnat d'un ampli ventall de referents, de metodologies i, sobretot, de l'espai d'experimentació en l'àmbit de la recerca. Així, la relació de l'alumnat de l'ESAD amb la recerca ha de demostrar que la diversitat d'aproximacions a la recerca artística (Borgdoff 2012, Leavy 2017) obren un camp infinit de possibilitats, que sovint es creu més reduït del que és. També ha de ser l'oportunitat per reivindicar els sabers específics del nostre camp i, especialment, la possibilitat d'aplicar les eines de la pràctica creativa al servei de la recerca, en les modalitats de recerca teoricopràctica o de *practice-as-research*.

En aquest àmbit proposem les següents accions, que hauran d'entrar en diàleg amb les línies d'acció d'altres àrees de l'IT, i que prenen com a referència el Pla de Recerca de l'Institut del Teatre com a referència a seguir pel que fa als seus plantejaments generals i procés de desenvolupament. (Veure ANNEX 3)

Accions:

- 1. Crear espais d'experimentació amb la recerca, o consolidar els existents, i donar-los visibilització més enllà de la comunitat IT.**
 - a. Potenciar, en col·laboració amb l'Àrea de Recerca, el Repositori Digital de l'Institut del Teatre com a espai de referència de l'excel·lència investigadora de l'alumnat de l'ESAD.
 - b. Crear noves col·laboracions amb revistes o espais de difusió de la recerca per a publicar treballs i projectes finals en formats homologables.
- 2. Aprofitar els espais existents d'activitats extracurriculars (com la setmana verda) per a:**
 - a. Convidar investigadors teatrals de prestigi que abordin problemàtiques importants per a l'alumnat
 - b. Realitzar tallers d'experimentació en diverses metodologies de recerca que es vinculin als projectes en marxa de l'alumnat i de l'Escola.
- 3. Promoure recerques sobre les Arts Escèniques catalanes,** especialment en modalitats de recerca no estrictament acadèmica, en col·laboració amb l'Àrea de Recerca i/o el Museu de les Arts Escèniques.
- 4. Ajudar a consolidar els Laboratoris i Grups de Recerca interns dins de l'ESAD.**
 - a. Donar suport a la seva visibilització mitjançant el finançament de jornades, simposis i publicacions que fomentin col·laboracions nacionals i internacionals.
 - b. Finançar, conjuntament amb l'Àrea de Recerca i altres àrees de l'IT, les despeses de desplaçament i inscripció a activitats de recerca per part del professorat investigador que participa dels laboratoris i grups de recerca de l'ESAD.
- 5. Facilitar i incentivar l'obtenció de doctorats** per part del professorat de l'ESAD, juntament amb l'Àrea de Recerca i els Caps de Departament.
- 6. Participar en les iniciatives i grups de recerca interdisciplinària que promou en Campus de les Arts de la Universitat de Barcelona.**

5. Ampliar competències i expectatives de grau

El **currículum ocult** es defineix com aquelles creences, expectatives i valors implícits que el professorat transmet de manera no explícita, incloent-hi la idea que els estudis de grau tenen una orientació o destí professional determinat.

Tanmateix, l'Escola Superior d'Art Dramàtic hauria de debatre si existeix, per exemple, un currículum ocult que identifica l'èxit professional amb un determinat tipus de treball escènic en un determinat tipus de teatre, obviant, per exemple, sortides professionals tant o més important per a les persones que es graduen.

Aquesta línia d'acció proposa la realització de debats interns a nivell del professorat per determinar fins a quin punt això s'està produint, i corregir-ho en cas que sigui necessari.

Convindria tenir més presents, com a referència de possible sortida professional per als tres graus almenys aquests altres sectors:

- Àmbit audiovisual
- Teatre per a l'acció social i comunitària
- Teatre per a l'àmbit terapèutic
- Teatre en l'educació

6. Promoció dels graduats i graduades. Acompanyament dels alumni

L'ESAD coordina, amb els programes que des de Serveis Culturals, s'ofereixen per a la promoció i acompanyament dels alumni. Entre els quals cal destacar:

Servei de graduats i graduades, amb els seus serveis TalentIT, Ajuts, premis i beques, Promoció, Inserció Laboral, Difusió, Reserva d'espais.

<https://www.institutdelteatre.cat/itimpulsa/graduatsigraduades>

IT Teatre

Ofereix als graduats de totes les especialitats de l'ESAD l'oportunitat de participar en un procés complet de creació i producció d'una peça escènica, des del desenvolupament fins a l'estrena en un teatre professional.

Es concep com el darrer pas pedagògic i el primer contacte real amb la professió teatral, funcionant com a pont entre l'etapa d'estudiant i el món laboral.

El projecte aposta per la innovació i la recerca, posant èmfasi en tècniques i estètiques contemporànies per tal d'adaptar-se a la realitat actual de les arts escèniques.

A partir de 2024, el projecte s'anomena IT Teatre Lliure, gràcies a la col·laboració reforçada amb el Teatre Lliure, que dona suport i projecció a les creacions dels participants.

Complicitats

Fidel al seu compromís de vetllar per l'excel·lència i la innovació en la docència, la creació, la recerca, la conservació i la difusió de les arts escèniques, l'Institut del Teatre estableix xarxes de col·laboració amb diferents entitats i agents culturals, tant de l'àmbit professional com del pedagògic.

Els principals objectius d'aquests lligams són:

- Avançar en la formació, investigació i reflexió sobre les arts escèniques.
- Conèixer els nous enfocaments i tendències artístiques internacionals.
- Intercanviar experiències i dissenyar sinergies de col·laboració.
- Desenvolupar projectes conjunts que posin en valor les arts escèniques.
- Facilitar la mobilitat internacional dels alumnes i enriquir el seu aprenentatge.
- Treballar a facilitar la inserció laboral dels estudiants.

<https://www.institutdelteatre.cat/ca/complicitats>

ITAcció social i comunitària

IT Acció Social i Comunitària és l'àrea transversal de l'Institut del Teatre que té per objecte promoure, assessorar i impulsar l'estudi, la reflexió, l'anàlisi i la pràctica de projectes i processos que fan interaccionar les arts en viu, la mediació artística i l'acció social i comunitària.

IT Acció Social i Comunitària és l'evolució de l'Observatori de les Arts Escèniques Aplicades (OAEA). L'equip actual està format per Marta Galán Sala i Mercè Mariné Ferré.

Entre les accions que duu a terme convoca un premi adreçat a graduats de l'IT, les comunitats d'aprenentatge, unes sessions periòdiques obertes a la comunitat IT, i un fòrum bianual d'arts escèniques aplicades.

<https://www.institutdelteatre.cat/ca/acciosocialcomunitaria>

Les iniciatives i dispositius de què compta l'Institut del teatre pel que fa a l'atenció, seguiment i promoció dels seus graduats són, per tant, importants, ben concebuts i dotats. Del que es tracta és d'ajudar al seu desenvolupament, increment si cal, d'utilització i difusió. Una base de dades, per exemple, més àmplia, amb imatges i informació rellevant de cada persona graduada. Tenir cura, per exemple, de convidar a directors, directores, realitzadors, realitzadores, productors i productores de les arts teatrals i audiovisuals a les estrenes dels tallers del darrer curs, és important. Cal, a més, recuperar i enfortir els contactes amb TV3, TNC o l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya i estar atents als nous circuits de promoció i difusió.

7. Incorporació de noves pedagogies

*Comprendre no és explicar-ho tot. El coneixement complex reconeix sempre un residu inexplicable.
Comprendre no és comprendre-ho tot, també és reconèixer que hi ha alguna cosa incomprendible.*

Edgar Morin

El debat pedagògic és necessari per a poder connectar amb les noves necessitats d'aprenentatge. D'acord amb Ballester i Colom:

El sistema educatiu és un sistema complex, caracteritzat per la presència d'una gran diversitat de factors concurrents, tant en el nivell dels processos individuals (subjectes) com en els processos inter-personals (ensenyament-aprenentatge) i organitzatius (estructura i dinàmica dels sistemes educatius), per no parlar de les polítiques educatives (legislació, pressupostos, etc.). (...)

El sistema educatiu és contradictòriament caòtic, ja que, per una banda, l'educació integra l'home a l'ordre social i, per l'altra, li aporta noves informacions i reestructuracions personals (desordre). Per tant, a l'essència de l'educació trobem la dialèctica ordre/desordre explicitada en la teoria del caos. (...)

Si es planteja, doncs, una teoria de l'aprenentatge complex, que serveixi per a ensenyar des de la complexitat, si l'aprenentatge és ordenar i personalitzar la informació, les formulacions curriculars ordenades i mecanicistes no aporten capacitat per aprendre; només s'aprèn si el subjecte és qui, cognitivament, aconsegueix interpretar i ordenar el coneixement des de la complexitat.

(Ballester i Colom, 2017: 87-91)

El sector de les arts escèniques evoluciona ràpidament i requereix professionals amb competències transversals, creativitat i capacitat d'adaptació als nous llenguatges i tecnologies.

Noves pedagogies han d'ajudar a respondre a la necessitat d'una formació més integral, més connectada amb el món laboral i amb la societat, i alineada amb els estàndards universitaris europeus. Han de permetre formar artistes capaços de treballar en equips multidisciplinaris, gestionar projectes i contribuir a la transformació social a través de l'art. En un món complex i canviant ens calen pedagogies complexes i canviants.

Els projectes transversals, entre especialitats i escoles es converteixen, aleshores i des d'aquest punt de vista, en espais per a l'aprenentatge des de l'exploració de nous llenguatges, dinàmiques de treball en equip i reptes de projectes i pràctiques.

L'aula s'ha de convertir, al cap i a la fi, en un sistema obert, on les expectatives i els propòsits inicials puguin adaptar-se al desenvolupament de la classe. El flux s'ha de produir en els dos sentits, del docent al grup d'estudiants i del grup d'estudiants al docent. I aquest flux no és només racional. També és emocional. Els processos d'ensenyament-aprenentatge a les aules ha de començar a plantejar-se des **d'esquemes més dinàmics, més oberts, més autorregulats, més compartits**. D'acord amb Virginia Ferrer Cerveró, de la Universitat de Barcelona:

Cada vegada més, aleshores, és necessari desplaçar el centre d'actuació asimètric del professorat amb relació a l'alumnat a un rol molt més simètric, en què el centre del procés d'ensenyament-aprenentatge no sigui ni l'alumnat ni el professorat, sinó que es trobi a mig camí, en el buit/ple del no saber/saber, en la construcció de noves realitats i de noves formes de pensar aquestes realitats per poder desenvolupar persones millor informades i amb més criteri. El saber ja no està posseït pels llibres de text o pel professor-expert. El saber forma part d'una comunitat d'investigació internacional, nacional i local, que s'ha de desenvolupar.

Això implica que els processos d'ensenyament-aprenentatge a les aules han de començar a plantejar-se des d'esquemes més dinàmics, més oberts, més autorregulats, més compartits.

(Santos i Guillaumin, 2006: 102)

Seria bo organitzar i coincidir en les **jornades de debat i reflexió pedagògica que organitza regularment el CSD, per tal de reflexionar conjuntament** sobre els reptes i les noves perspectives de la pedagogia de les arts escèniques.

Les preguntes que ens hem de fer aleshores és: Sota quins paradigmes educatius estem ensenyant? En quina mesura responen al món que estem vivint, amb els seus nous reptes, desafiaments i sacseigs? Què cal canviar quan tot al nostre voltant està canviant? Què cal canviar quan els cervells humans estan canviant? Què cal canviar quan les necessitats socials demanen els nostres sabers per a noves finalitats? Què cal canviar a partir dels nous coneixements sobre l'aprenentatge que ens proporciona la

neurociència?

8. Articular l'acció de l'escola a partir del valor de la diferència, la inclusió i la memòria

La diferència és un valor essencial per a qualsevol institució educativa, però especialment en el context d'una acadèmia d'art com l'ESAD. Per això l'acció de l'Escola Superior d'Art Dramàtic ha d'estar orientada per aquest reconeixement i valorització.

Per això l'ESAD ha de posar especial atenció a la inclusió de la diversitat a les seves aules, així com, consegüentment, als escenaris del nostre país. Aquesta inclusió implica, en primer lloc, vetllar per un accés equitatiu de tots els col·lectius als estudis superiors, amb independència del seu sexe, gènere, raça, ètnia, classe o capacitat. Per tant, l'Escola tindrà cura que les seves activitats i espais siguin els més inclusius possibles, des de les seves proves d'accés fins a la impartició de totes les assignatures.

La inclusió i el valor de la diferència també implica estar amatents a les nostres pròpies accions, discursos i genealogies. Per això, juntament amb les altres escoles i àrees de l'Institut, com el Museu de les Arts Escèniques o Serveis Culturals, caldrà fer una revisió de la diversitat dins del nostre propi canó. La manera d'explicar la història de les arts escèniques, així com de practicar-les ha de partir de l'assumpció que hi ha moltes històries i que les perifèries tenen molt a explicar —d'elles mateixes i del “centre”.

D'una manera especial, caldrà fer una reflexió sobre el paper del gènere en tots els àmbits de les arts escèniques, des de la pràctica fins a la historiografia. Això no només implica que el professorat i les assignatures tinguin una perspectiva de gènere respecte dels sabers que posen en marxa, també exigeix un compromís —com ja s'ha esmentat — amb el benestar i respecte de la diversitat dins de les aules.

Per últim, l'ESAD també ha d'estar fortament compromès amb la preservació, ensenyament i promoció de les arts escèniques catalanes i de la llengua catalana. Seguint la missió establerta al reglament de l'ESAD, l'Escola es compromet a ser una institució que guardi el llegat de les arts escèniques catalanes, de les quals el nostre alumnat i professorat n'és parcialment protagonista. L'Escola també ha d'establir un compromís amb la llengua catalana. Més enllà d'assegurar que és la llengua vehicular preferent a les aules, l'ESAD ha de continuar liderant l'ensenyament, la recerca i la promoció de l'oralitat catalana. També és la institució cridada a fer viure i a fer viva la llengua catalana a través de la dramaturgia i a través de la interpretació i posada en escena.

9. Millorar el contacte amb el barri i amb la Ciutat del Teatre

L'ESAD ha d'estar **oberta al barri del poble sec, així com i als centres culturals i equipaments existents l'entorn de la muntanya de Montjuïc** (Fundació Miró, INEF, Caixa Fòrum, MNAC, etc.) i preservar i col·laborar amb les iniciatives actualment existents:

El projecte REVERBERACIONS IT TEATRE LLIURE connecta graduats de l'Institut del Teatre amb els ecosistemes socials, culturals, educatius i comunitaris dels municipis de Barcelona. Ofereix laboratoris artístics contextuais adreçats als veïns, amb l'objectiu de promoure la participació cultural, la inclusió, la diversitat, l'equitat i l'accessibilitat. Aquestes activitats es dissenyen en diàleg amb el teixit local i busquen la màxima implicació ciutadana en processos artístics i culturals.

L'àrea IT Acció Social i Comunitària impulsa processos pedagògics, de creació i recerca en co-creació amb persones i col·lectius del barri i la ciutat. L'objectiu és reforçar vincles amb el sector de les arts comunitàries i convertir l'Institut en un referent d'acció social i comunitària a nivell local i internacional. S'hi desenvolupen projectes d'Aprenentatge i Servei, col·laboracions amb entitats socials (com Apropa Cultura), i esdeveniments oberts a la ciutadania, com la Comunitat d'Aprenentatge IT Acció Social i Comunitària. També es participa en festivals de ciutat i es convoquen premis per a creacions comunitàries.

Es promouen espais de creació oberts com "La Liminal", una aula oberta d'arts escèniques coordinada per graduats i adreçada a la comunitat interna de l'Institut, però també amb voluntat d'obertura cap al barri.

Aquestes iniciatives busquen una relació activa i transformadora amb el barri, facilitant l'accés a la cultura i promovent la participació ciutadana en les arts escèniques.

D'altra banda, l'anomenada **Ciutat del Teatre**, malgrat que actualment sigui poc coneguda sota aquest nom, reuneix diversos equipaments clau per a la formació i representació teatral, el Mercat de les Flors, el Teatre Lliure, l'Institut del Teatre i el Teatre Grec.

La Ciutat del Teatre és, a fi de comptes, un referent cultural i un nucli important per a la vida teatral de Barcelona, en el qual es combinen espais de creació, formació i exhibició que contribueixen al dinamisme cultural de la ciutat. També en aquest entorn cal afavorir la cooperació i interconnexió de projectes i iniciatives. És convenient, per exemple, aprofitar el pas per la Ciutat del Teatre de companyies i personalitat del món

de les arts escèniques, per convidar-les a participar de trobades amb l'alumnat i el professorat.

10. Actualització del Reglament de l'ESAD

El Reglament de l'Escola Superior d'Art Dramàtic va ser actualitzat per darrera vegada el 2018. Set anys més tard demana la revisió i reescriptura d'alguns dels seus articles. Els nous graus conviden a adoptar estructures organitzatives i reglamentàries en sintonia amb l'àmbit universitari. Exemples de canvis necessaris: Coordinadors i coordinadores de grau en comptes de Caps d'especialitat. Junta de Centre en comptes de Consell d'Escola. Sistema d'elecció dels Coordinadors i Coordinadores de grau, etc.

Aquesta actualització s'hauria de dur a terme en coordinació amb el CSD i suposarà una necessària rectificació, igualment, d'alguns articles del Reglament General de l'Institut del Teatre del 2002. S'hauria de fer segons el següent procediment:

1.-Creació d'una **Comissió per a la Revisió i Adaptació del Reglament General de l'Institut del Teatre**, amb l'encàrrec d'assenyalar els aspectes normatius que convindria adaptar a la nova situació acadèmica de les escoles superiors. Nomenada per la Direcció General, hauria d'establir un marc normatiu que respongui a les necessitats, **entorns legals i referents universitaris propis dels nous graus**.

El seu desenvolupament i cronograma ha de preveure almenys les següents fases:

- A) Recull d'informació legal i models de referència.
- B) Debat obert i participatiu
- C) Proposta de nou redactat
- D) Aprovació en Consell de Direcció
- E) Aprovació en Junta de Govern
- F) Aprovació pel Ple de la Diputació de Barcelona.

2.-Creació d'una **Comissió per a la Revisió i Adaptació del Reglament de l'Escola Superior d'Art Dramàtic**. Nomenada pel Consell d'Escola de l'ESAD, a proposta de la Direcció de l'Escola, hauria de redactar les modificacions i adaptacions necessàries en coherència al nou marc normatiu establert en el Reglament General.

El seu desenvolupament i cronograma ha de preveure almenys les següents fases:

- A) Recull d'informació legal i models de referència.
- B) Debat obert i participatiu

- C) Proposta de nou redactat
- D) Aprovació en Consell d'Escola
- E) Aprovació en Consell de Direcció.
- F) Aprovació en Junta de Govern.

11. Realitzar campanyes de difusió dels estudis del nou grau, especialment dels menys sol·licitats

Conjuntament amb el servei d'àmbit general de l'Institut del Teatre **Imatge i comunicació cal donar a conèixer als futurs estudiants** els nous graus de l'Escola Superior d'Art Dramàtic.

Mesures a adoptar:

- Assegurar-se la incorporació als llistats de graus que arriben als estudiants que acaben el batxillerat.
- Iniciar una campanya de difusió efectiva a través de les xarxes.
- Assistir al Saló de l'Ensenyament i altres fires de difusió.
- Promocionar les jornades de portes obertes.
- Difondre nous tríptics de grau a través dels sistemes de les cartelleres municipals i altres mitjans.
- Presència als mitjans de comunicació tradicionals: premsa, ràdio, televisió.
- Campanyes específiques a possibles centres de batxillerats artístics.
- Participació del Grau d'Escenografia a festivals específics com ara Llum BCN, etc.

Certament, la inclusió dels nous graus als sistemes de difusió locals i estatals ha d'afavorir que els nostres estudis siguin més coneguts per al seu públic potencial. Actualment, per exemple, una cerca al **Canal Universitats de la Generalitat de Catalunya** d'un grau, posant al cercador la paraula "teatre" només dona un resultat: a la Universitat de Girona, l'escola ERAM. I el mateix passa als cercadors espanyols. Un cerca al Educaweb amb la paraula "teatro" dona informació sobre la Universidad de Nebrija, la ESAEM de Málaga, la Escuela Universitaria de Artes Tai, ERAM, etc. però no hi surt l'ESAD de l'Institut del Teatre. I el mateix passa en la resta de cercadors i webs difusores dels graus universitaris.

I, tanmateix, no ens hem d'acontentar amb la inclusió en un nou sistema de reconeixement i difusió. Els nostres estudis són minoritaris, molt especialitzats i, en definitiva, poc coneguts per la majoria d'estudiants de batxillerat. Noves i imaginatives

maneres d'arribar a l'estudiant potencial s'han de dissenyar i portar a terme amb la col·laboració estreta dels recursos i mitjans de què disposa l'Institut del Teatre per a aquesta finalitat.

5. PROCÉS: Quan?

Concreció — Dir i fer.

Cronograma

LÍNIA D'ACCIÓ		PERSONES / EQUIPS	INICI	DURADA
1. Facilitar una transició cap als nou plans d'estudi de grau progressiva i ben gestionada		Equip directiu ESAD, Coordinació Acadèmica	2026-27	2029-30
Elaboració dels nous plans docents	Distribució de noves pautes i plantilles als departaments	Equip directiu ESAD, Coordinació Acadèmica. Departaments	2025-26 1r SEM	2025-26 1r SEM
	Redacció i aprovació dels nous plans docents	Departaments	1r SEM	2n SEM
2. Desenvolupar iniciatives de transversalitat entre especialitats i escoles		Equip Directius ESAD, Equip Directiu CSD	2025-26	2029-30
3. Incrementar la participació en associacions, festivals i congressos		Direcció General, Serveis Culturals, Equip Directiu ESAD	2025-26	2029-30
4. Impulsar la Recerca		Responsable de Recerca, Serveis Culturals, Equip Directiu	2025-26	2029-30
5. Ampliar competències i expectatives de grau		Equip Directiu ESAD, Coordinació Acadèmica	2025-26	2029-30
6. Promoció dels graduats i graduades, i acompanyament dels alumni		Equip Directiu ESAD, Serveis Culturals	2026-27	2026-27
7. Incorporació de noves pedagogies		Equip Directiu ESAD, Departament de Pedagogia	2026-27	2029-30
8. Articular l'acció de l'escola a partir del valor de la diferència, la inclusió i la memòria		Equip Directiu ESAD	2025-26	2029-30

9. Millorar el contacte amb el barri i amb Ciutat del Teatre		Servies Culturals, Equip Directiu	2025-26	2029-30
10. Actualització dels Reglaments		Equip Directiu ESAD, Equip directiu CSD, Coordinació Acadèmica, Direcció General	2025-26	2026-27 (4 SEM)
Fase 1: Creació d'una Comissió per a la Revisió i Adaptació del Reglament General de l'Institut del Teatre	A) Recull d'informació legal i models de referència.	Equip Directiu ESAD, Equip directiu CSD, Coordinació Acadèmica, Direcció General. Comissió RARG	1r SEM	1r SEM
	B) Debat obert i participatiu.	Equip Directiu ESAD, Equip directiu CSD, Comissió RARG	1r SEM	1r SEM
	C) Proposta de nou redactat	Direcció General IT, Secretaria Acadèmica General, Comissió RARG	1r SEM	2n SEM
	D) Aprovació en Consell de Direcció.	Consell de Direcció IT	2n SEM	2n SEM
	E) Aprovació en Junta de Govern.	Junta de Govern IT	2n SEM	2n SEM
	F) Aprovació pel Ple de la Diputació de Barcelona.	Ple de la Diputació de Barcelona	2n SEM	2n SEM
Fase 2: Creació d'una Comissió per a la Revisió i Adaptació del Reglament de l'Escola Superior d'Art Dramàtic.	A) Recull d'informació legal i models de referència.	Equip Directiu ESAD, Coordinació Acadèmica, Direcció General, Comissió RARESAD	2n SEM	2n SEM
	B) Debat obert i participatiu	Equip Directiu ESAD, Comissió RARESAD	2n SEM	3r SEM
	C) Proposta de nou redactat	Direcció General IT, Secretaria Acadèmica General, Comissió RARESAD	3r SEM	4t SEM
	D) Aprovació en Consell d'Escola	Consell d'Escola ESAD	4t SEM	4t SEM

	E) Aprovació en Consell de Direcció.	Consell de Direcció IT	4t SEM	4t SEM
	F) Aprovació en Junta de Govern.	Junta de Govern IT	4t SEM	4t SEM
11. Realitzar campanyes de difusió dels estudis del nou grau, especialment dels menys demandats		Equip Directiu, Imatge i Comunicació	2025-26	2029-30

Informació i rendició de comptes

Les rendicions de comptes són fonamentals per assegurar que es passa de les paraules als fets. I és evident que tot projecte –per molt elaborat, detallat i extens que sigui– queda en paper mullat si no es materialitza en realitats concretes. Aquest equip es compromet a obrir canals de comunicació i informació constants, començant pels òrgans col·legiats i acabant per la redacció dels informes i memòries corresponents, i la seva socialització.

Al principi i al final de cada curs, es convocarà d'ofici un **Consell d'Escola obert a Claustre del Professorat**, amb els següents **punts obligats a l'ordre del dia**:

Primer Consell d'Escola obert a Claustre del Professorat del curs:

- Informació sobre les proves d'accés: nombre inscripcions
- Relació d'activitats especials previstes per al curs:
- Assistència a festivals, trobades, congressos prevista
- Projectes en col·laboració amb altres institucions
- Incorporació de nous cursos de Grau
- Precs i preguntes

Darrer Consell d'Escola obert a Claustre del Professorat del curs:

- Memòria d'activitats realitzades
- Informació sobre tallers i pràctiques escèniques
- Assistència a festivals, trobades i congressos
- Informes de comissions específiques
- Informe de Qualitat

- Previsió de programació i/o assistència a escoles d'estiu
- Publicacions de l'Institut del Teatre (o en col·laboració) del professorat.
- Professorat que es jubila
- Precs i preguntes

6. CONCLUSIÓ

Aquest és, doncs, un projecte que aposta per una **escola viva**, amb cos. **Amb un cos en moviment constant**. Un cos inquiet, juganer, explorador, complex, vulnerable. Capaç de generar **coneixement, emoció, comunicació, creativitat, poesia, il·lusió i entusiasme** al voltant de les arts teatrals.

Aquest projecte aposta per la incorporació de **continguts i procediments pedagògics renovats**, dinàmics, que donin resposta als canvis vertiginosos de la societat en què vivim.

Enfront dels reptes interns i externs amb què s'enfronta l'escola, aquest projecte considera que ara cal, més que mai, una determinada **actitud de proximitat, escolta i col·laboració**, en la que els **valors ètics i democràtics** estiguin sempre presents i siguin sempre atesos i respectats.

I tot això en un **clima de treball** sa: honest, transparent, **respectuós amb la diferència, la diversitat i la singularitat** en els processos d'aprenentatge de cada individu.

En suma, ens cal **unir esforços, energia, saber**, per convertir el canvi que se'ns apropa en una **oportunitat** immillorable de progrés.

7. BIBLIOGRAFIA

- Àvila, Raimon (2020) *Para que el arte ocurra, Lenguaje y práctica del desbloqueo en las artes escénicas*, Editorial Fundamentos.
- Ballester Brage, Lluís i Colom Cañellas, Antoni (2017) *Epistemologías de la complejidad y educación*, Octaedro.
- Botgdoff, Henk (2012). *The conflict of the faculties: Perspectives on artistic research and academia*. Leiden University Press.
- Csikzentmihalyi, Mihaly (2008) *Fluir (flow), Una psicología de la felicidad*, Kairós.
- Derrida, Jacques (2002) *Universidad sin condición*, Trotta.
- Dewey, John (2008) *El arte como experiencia*, Paidós.
- Donnellan, Declan (2024) *The Actor and the Space*, Nick Hern Books
- Esquirol, Josep Maria (2024) *L'escola de l'ànima: de la forma de educar a la manera de viure*, Quaderns Crema.
- Goleman, Daniel (1996) *Inteligencia emocional*, Kairós.
- Hooks, Bel (2024) *Ensenyar a transgredir*, Eumo.
- Leavy, Patricia (Ed.) (2017). *Handbook of arts-based research*. Guilford Press.
- Morin, Edgar (1999) *Les sept savoirs nécessaires à l'éducation du futur*, Points Essais.
- Morin, Edgar (2015) *Enseñar a vivir*, Nueva visión Argentina.
- Pigem, Jordi (2024) *Tècnica i totalitarisme, Digitalització, deshumanització i els anells del poder global*, Editorial Fragmenta.
- Rau, Milo (2020) *Why Theatre?*, NTGent.
- Rubin, Rick (2023) *L'acte creatiu: una manera de ser*, Llibres del Kultrum.
- Santos Rego, Miguel y Guillaumín Tostado, Arturo (2006) *Avances en complejidad y educación: teoría y práctica*, Octaedro.
- Snyder, Timothy (2024) *On Freedom*. The Bodley Head.

8. ANNEXOS

ANNEX 1: Informe de la Comissió per a l'Adscripció a la Universitat

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ

2. ANÀLISI SWOT DE LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA TITULACIÓ SUPERIOR ARTÍSTICA

2.1. Fortaleses

2.2. Debilitats

2.3. Oportunitats

2.4. Amenaces

3. UNIVERSITATS: CARACTERÍSTIQUES DIFERENCIALS

4. TAULA DE SÍNTESI

5. CONSIDERACIONS

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS DE LA COMISSIÓ

1. INTRODUCCIÓ

La composició de la Comissió per a l'Adscripció a la Universitat està composta per les següents persones:

ÁVILA CASTELLS, Raimon

BATLLE JORDÀ, Carles

PLANA EGUIA, Núria

ROS VILANOVA, Agustí

RODRIGUEZ MARTINEZ, Antonio
Simon

VENDRELL SALES, Ester

VILA ALZINA, Ramón

VILÀ ZAPATA, Jordi

La primera reunió de la Comissió va ser el 2 de febrer de 2016.

En aquesta reunió es va acordar dur a terme un programa de reunions amb tres universitats (UAB, UB I UPF) i tres centres adscrits (ESCAC, INEF, Escola Massana) per recollir informació de primera mà sobre models, procediments, valoracions i característiques dels processos d'adscripció de centres superiors a universitats.

Igualment, es va acordar realitzar un qüestionari unificat que servís per a recollir aquesta informació. Aquest qüestionari es va realitzar a partir de les aportacions dels tots els membres de la comissió. Trobareu les preguntes i respostes a l'annex 1 adjunt al document.

A continuació, es van programar les reunions amb els centres i universitats previstos segons el següent calendari:

18 de febrer: Universitat Autònoma de Barcelona

22 de febrer: Universitat de Barcelona

4 de març: INEF

17 de març: ESCAC

18 de març: Universitat Pompeu Fabra

11 d'abril: Escola Massana

En la reunió de l'11 d'abril, la Comissió va posar en comú la informació recollida en les diverses reunions i va acordar iniciar el redactat d'aquest informe.

2. ANÀLISI SWOT DE LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA TITULACIÓ SUPERIOR ARTÍSTICA

L'anàlisi de la situació actual de la titulació superior artística de les escoles superiors de l'Institut del Teatre posa de relleu els següents aspectes:

2.1. Fortaleses

- Els títols de les escoles superiors (ESAD i CSD) gaudeixen de prestigi i reconeixement en l'àmbit acadèmic i professional.
- La llarga trajectòria de la institució (103 anys) i el paper que sempre ha jugat com a institució cultural de país.
- La llarga llista de professionals de les arts escèniques que han estudiat a l'Institut del Teatre i que han contribuït a escriure la història de les arts escèniques a Catalunya.
- El paper capdavanter i de referència que segueix jugant l'Institut del Teatre entre les institucions docents en arts escèniques nacionals i internacionals.

2.2. Debilitats

- La legislació vigent actual a Catalunya i Espanya per als estudis superiors artístics *equivalents als universitaris* es deriva d'una normativa pensada per al sistema educatiu preuniversitari.
- L'organització dels centres, els òrgans de govern (Consell Escolar, Claustre, Direcció, etc.), així com els sistemes de participació i avaluació, regulats per la LOE i la LEC són comuns al sistema educatiu preuniversitari (primària, secundària i FP). No són, per tant, els propis del sistema universitari.
- Actualment els estudis superiors artístics de l'Institut del Teatre no estan inclosos en les llistes oficials d'estudis de grau universitari.
- Els alumnes de l'Institut del Teatre no poden beneficiar-se dels ajuts públics i privats que s'ofereixen als estudiants de graus universitaris.
- La regulació, inspecció, supervisió i tutela de les escoles superiors de l'Institut del Teatre és a càrrec del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i no del d'Economia i Coneixement (Direcció General d'Universitats) com correspondria a uns estudis de nivell universitari.
- Els recursos oficials de la recerca a Espanya estan pensats i concebuts per als centres directament relacionats amb el sistema universitari, i no per a ensenyaments de règim especial (categoria a la qual estan inclosos actualment els ensenyaments superiors artístics).
- Actualment, el Departament d'Ensenyament estableix que les pràctiques dels estudis superiors d'arts escèniques es realitzin en empreses enregistrades a la Cambra de Comerç. Aquest model no pertany al sistema universitari sinó al àmbit de la formació professional i limita l'àmbit d'actuació per a les pràctiques externes.
- Els plans d'estudis actuals venen determinats pels Reial Decret 630/2010 del 14 de maig (Art Dramàtic) i Reial Decret 632/2010 del 14 de maig (Dansa). En aquests decrets es fixen quines assignatures han de tenir aquests plans d'estudi en: 18 ECTS de matèries de formació bàsica i 114 d'especialitat (Arts Dramàtic), i 12 de formació bàsica i 104 d'especialitat (Dansa). Això no permet a les escoles superiors dissenyar amb llibertat els seus plans d'estudi.

2.3. Oportunitats

- Atesa la dificultat que tenen la resta d'escoles superiors d'art dramàtic i de dansa d'Espanya per adscriure's a universitats, atès el nombre limitat d'escoles adscrites a universitats d'aquest àmbit que actualment existeixen, malgrat haver-se organitzat en una plataforma que ho reivindica (Manifest 27 de abril), l'Institut del Teatre podria obrir una via de normalització en el reconeixement ple d'aquests estudis dins el sistema universitari.
- Es podria oferir, a més de títols de grau, màsters universitaris de l'Institut del Teatre, amb tots els avantatges que ambdues titulacions compartarien per als nostres estudiants.
- Es podria gaudir dels avantatges amb què compta la recerca dins del sistema universitari.
- Es podria deixar de dependre de la legislació i dels òrgans competents de l'ensenyament secundari.
- Els estudiants podrien gaudir dels ajuts que hi ha previstos per a estudiants de grau i de centres adscrits.
- Les escoles superiors podran dissenyar els seus plans d'estudis sense els condicionants dels reials Decrets (630/2010 del 14 de maig, Art Dramàtic, i Reial Decret 632/2010 del 14 de maig, Dansa) que fixen les competències i part de les matèries bàsiques i d'especialitat.
- En el cas de ser un centre adscrit a una universitat, el decret llei 14/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents de racionalització, podria ser utilitzat com a referència de dedicació horària en el seu apartat d'estudis universitaris.
- La universitat podria assessorar en la preparació dels Verifica dels nous estudis oficials de grau i de postgrau, per tal d'assegurar al màxim la seva aprovació per la Agència de Qualitat per al sistema Universitari (AQU).

2.4. Amenaces

- Els llistats actuals del web del Departament d'Economia, Coneixement, Universitats i Recerca no reconeix els estudis superiors d'Art Dramàtic ni de Dansa. A l'apartat d'arts escèniques només hi trobem l'Escola de Realització Audiovisual i Multimèdia (ERAM) (Salt) centre adscrit a La universitat de Girona. Els centres adscrits a les universitats (ESCAC, Escola Massana, Eina, ELISABA, BAU, etc.) sí que hi surten, atès que els seus títols han estat validats per la universitat a la qual estan adscrits com a títols de grau.
- Existeixen ja estudis superiors en teatre que ofereixen titulació de grau (ERAM-Universitat de Girona, etc.). Existeixen titulacions de dansa i coreografia que ofereixen titulació de grau (Universidad Rey Juan Carlos, Universidad Europea de Madrid, etc.). Es beneficien dels avantatges de poder oferir un títol de grau i suposen una competència important per a l'Institut.
- Tant des del Departament d'Ensenyament com des de l'associació ACESEA (Asociación Española de Centros Superiores de Enseñanzas Artísticas) s'està proposant fer servir la figura de l'Institut de les Arts (present des del 2009 a la Llei d'Educació de Catalunya) per regular els estudis superiors artístics. Això suposaria, a la pràctica, seguir-los mantenint en un àmbit extern al sistema universitari.

3. UNIVERSITATS: CARACTERÍSTIQUES DIFERENCIALS

En general les universitats entrevistades proposen condicions de conveni similars, en la mesura que es basen en la mateixa reglamentació sobre adscripcions de centres a universitats (Decret 390/1996, de 2 de desembre) i sobre preus públics per a serveis acadèmics (Decret 118/2015, de 23 de juny). Tanmateix, però, hi ha alguns elements diferencials entre elles, alguns dels qual es deriven de la seva normativa, d'altres de la seva oferta docent o vinculació amb l'Institut del Teatre.

Exposem breument una taula (només) amb els punts en què hi ha discrepàncies:

	UAB	UB	UPF
Vinculació	L'Institut del Teatre participa en el màster Màster d'estudis Teatral (MUET) de la UAB. Hi ha una vinculació històrica amb la institució: Doctorat en Arts escèniques, Postgrau de Teoria i Crítica Teatral i impartició d'alguns títols antics.H	Ha assessorat l'IT en els processos de creació de nous postgraus i màsters.	La UPF col·labora en el MUET.
Centres adscrits més significatius (estudis en art)	EINA ESCOLA MASSANA	INEF ESCAC (Facultat de Belles Arts)	ELISABA
Accés a Biblioteca i serveis esportius	SÍ	SÍ	AMB CONDICIONS
Intervenció en concursos de selecció de docents	NO	NO	SÍ, segons normativa

Normativa de permanència del primer curs	Aprovar 30 ECTS en els dos primers anys	Aprovar un mínim de 6 ECTS el primer curs	Cal aprovar 50% dels ECTS en un any per continuar els estudis.
Rànquing QS WUR (un número més baix correspon a una valoració més alta)	190	166	295
Projectes		Parc de les humanitats i les ciències socials al poblenou. (Can Ricart)	

4.TAULA DE SÍNTESI (un cop analitzades les respostes al qüestionari)

Situació Actual	Adscripció a una universitat	
<u>Estudis</u>		
Estudis superiors d'arts escèniques regulats per la LOE/LOMCE/LEC	Estudis d'arts escèniques regulats per la LOU/LUC	
Plans d'estudis subjectes a regulació de mínims pels Reials Decrets 630 i 632/2010 del 14 de maig (En competències i matèries bàsiques i d'especialitat)	Plans d'estudi propis, realitzats a partir de les propostes de les escoles superiors.	
Títol equivalent a tots els efectes a un Grau Universitari	Títol de Grau Universitari	
Avaluació a càrrec de l'AQU.	Avaluació a càrrec de l'AQU.	

Títols superiors absents dels llistats oficials dels títols de Grau nacionals i estatals.	Títols de grau present als llistats oficials nacionals i estatals.
Màsters superiors artístics.	Màsters universitaris.
	Accés a ajuts complementaris a les beques ERASMUS (MOBINT)
	Possibilitat d'accedir a ajuts per a estudiants de centres adscrits (ACA).
<u>Organització i govern</u>	Presència d'un 20% de membres de la universitat a l'òrgan de govern del centre.
Regulació, inspecció i dependència funcional del Departament d'Esneymament.	Regulació i dependència funcional del Departament d'Economia i coneixement (Direcció General d'Universitats).
<u>Alumnat</u>	
	Normativa de matriculació i permanència de la universitat
	Accés a serveis de la universitat (biblioteca, esports, etc.)
	Accés a ajuts públics i privats per a estudiants de grau.
- <u>Professorat. Nombre de doctors</u>	

L'AQU demana un increment progressiu fins al 50% per al professorat de grau. Programa intern per a incentivar el nombre de doctors. La selecció del professorat i la seva contractació i retribució és competència del centre.	La universitat demana un pla d'increment progressiu del nombre de doctors fins assolir el 50% en títols de grau (flexibilitat en els terminis). I dins el grup de doctors, s'espera que un 60% acabin sent acreditats. La selecció del professorat i la seva contractació i retribució és competència del centre adscrit. La universitat atorga la venia docendi i, després, la renova a cada curs acadèmic.
<u>Proves d'accés</u>	
Requisit per entrar: batxillerat aprovat. Proves d'accés pròpies.	Requisit per entrar: batxillerat i PAU. Prova d'accés pròpia (PAP), a través de la qual es seleccionen Aptes i No aptes. Els Aptes s'ordenen per nota PAU.
<u>Cànon preu matrícula</u>	
	Cal abonar a la universitat un 22% del preu crèdit oficial: 269,3 euros per 60 ECTS (veure explicació al qüestionari).

5. CONSIDERACIONS

La informació que ha recollit la Comissió és força exhaustiva. Això no obstant, queden algunes qüestions per concretar. Algunes són decisions organitzatives i estratègiques que corresponen a l'Institut del Teatre, d'altres són aspectes que caldrà anar negociant amb altres estaments nacionals i estatals.

Quin seria en concret l'augment del preu de la matrícula?

El cànon que ha de pagar el centre adscrit ha estat per al curs 2015-16 és, segons el decret 118/2015, de 23 de juny, pel que es fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats, el 22% del preu del crèdit ECTS del curs 2001-12. Això significa el 22% de 15,16 euros, que és el preu crèdit dels estudis d'estructura docent A durant aquell curs. En aquest cas caldria abonar, per tant, 3.335 euros per crèdit ECTS matriculat. I per a un curs sencer (60 ECTS) d'un estudiant suposaria abonar 200,1 euros. Aquest percentatge, però, la Generalitat l'ha

rectificat durant el mateix curs 2015-16 i l'ha posat al 27%, la qual cosa que significa que el cànon ha pujat, de fet a 4,09 euros per ECTS matriculat. I en un curs de 60 ECTS suposa abonar per estudiant i curs: **245,59 euros**.

La xifra de 245,59 euros correspon, per tant, al cànon que han pagat els centres adscrits amb estudis d'arts escèniques durant el curs 2015-16. Caldrà saber com evoluciona aquest cànon.

El preu dels curs (60 ECTS) 2015-16 en una escola superior de l'Institut del Teatre és de **1.897,8** euros. Afegint-hi el cànon seria de **2.143,39** euros.

Actualment el preu crèdit ECTS de l'Institut del Teatre és superior (31,63 euros) al que indica el decret de preus per als serveis acadèmics de referència (estructura docent A, curs 2011-12: 15,16 euros; curs 2015-16: 25,27)

Convindria calcular quin seria el nombre de doctors necessaris segons les demandes de l'AQU i la Universitat en relació a l'actual pla d'estudis. Actualment les escoles superiors disposen d'un 20% aproximat de doctors en el cos docent, però depèn quines categories contractuals es consideri.

Igualment, s'hauria de fer una comparació del professorat actual de l'IT doctorat i distribució per àrees de coneixement i de docència per saber com s'adequa el cos professoral a aquesta demanda. (Cal tenir en compte que el que demana l'AQU és un 50% de CREDITS impartits per doctors) sense especificar en quines matèries.

Les universitats acorden amb els centres adscrits processos d'adaptació flexibles i prolongats en el temps, segons ens han anat informant els centres entrevistats.

L'autonomia de gestió i laboral dels centres adscrits no suposa possibles impediments per contractar professorat especialitzat i de prestigi però sense titulació o amb titulació no reconeguda. La Venia Docendi no es pot donar, però, al professorat que no té titulació de grau, llicenciatura o equivalent. En el cas d'assignatures impartides per especialistes sense la titulació, l'acta l'haurà de firmar un professor que tingui la Venia Docendi.

Les matèries específiques del Batxillerat d'Arts Escèniques no son ponderables en la prova PAU actual. Aquest és un tema que caldria defensar en estaments supra-universitaris, a continuació d'un procés d'adscripció i de comú acord amb tots els centres adscrits en arts escèniques.

Faltaria, a més, decidir quina de les tres universitats ofereix el patró ideal. Creiem que la UB i la UAB ofereixen avantatges similars; la UPF, en canvi, tot i la qualitat dels seus estudis, ofereix alguna condició més estreta que no pas les altres dues.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS DE LA COMISSIÓ

Un cop escoltades totes les parts implicades –universitats i centres adscrits-, un cop valorades les febleses i amenaces del sistema actual i un cop avaluats els pros i els contres d'una possible adscripció a la universitat, recomanem socialitzar aquesta informació.

Les exigències de l'AQU per mantenir la titulació superior comporten finalment que ens trobem sotmesos a la majoria de requisits que exigeix la Universitat però sense alguns dels seus avantatges.

L'adscripció a una universitat ens permet mantenir l'autonomia pel que fa al professorat i als plans d'estudis al mateix temps que ens ofereix un seguit evident d'avantatges (independència d'òrgans i legislació de secundària, beques, instal·lacions, gestió i, sobretot, reconeixement de títol amb tots els beneficis que s'hi associen).

Cal tenir cura a l'hora de concretar els continguts dels convenis d'adscripció a:

- 1.-Assegurar la possibilitat de contractació de professionals especialistes.
- 2.-Assegurar el desenvolupament i la legitimitat acadèmica de l'activitat creativa i pedagògica pròpia de les arts escèniques.
- 3.-Assegurar que tot allò que és percebut com una oportunitat (capítol 2 d'aquest informe) hi sigui present.

ANNEX 2: CV de l'Equip Directiu

Raimon Àvila

Departament: Moviment

Any inici docència a l'Institut del Teatre: 1988

Formació acadèmica:

Títol d'estudis de dansa contemporània per l'Escola superior de dansa i coreografia de l'Institut del Teatre de Barcelona. El 1983 completa els seus estudis a *Mudra School*, de Maurice Béjart, a Brussel·les

Experiència professional:

- Des de 1988 imparteix classes de tècniques de coneixement corporal i moviment a l'Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Institut del Teatre i des de 2001 també a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)

-Direcció escènica, coreografia, assessorament moviment:

Assessorament moviment de la Minisèrie ERMESSEDA, dirigida per Lluís Maria Guell, 2004

Le nuove musiche. Jordi Savall i Montserrat Figueras. Casa Llotja del Mar, 2003

Cerimònia d'inauguració dels JOCS OLÍMPICS BARCELONA-92

Direcció de la coreografia Sardana-Benvinguts Coreografia de les cerimònies d'obertura i clausura dels IV JOCS DELS PETITS ESTATS, Andorra, 1990

-Recitals de poesia:

Haikús de tardor, Pavelló Mies van der Roë, amb Sôichi Yukimune, 2006

Cicle Gest i Paraula, amb Dominik Burocki i Clàudia Cardona. Caixa Fòrum, 2004

16è Festival Internacional de Poesia de Barcelona, 2000

-Activitat professional com a ballarí (1979-1987):

Cos de Ball del Gran Teatre del Liceu de Barcelona

Teatre Metropolità de Barcelona

MUDRA

Companyia de Dansa de l'Institut del Teatre

Avelina Argüelles

Ballet Contemporani de Barcelona

- ACTIVITAT PROFESSIONAL DOCENT

Institut del Teatre 1988-2024

ESMUC: 2001-2024

PUBLICACIONS:

1.-Llibres

Tu també dius exacte, publicada a la revista ESCENA, estrenada al Festival de Montalcino, direcció Joan Ollé.

El vals dels desconeguts, estrenada al Festival Grec 1994, direcció Pere Planella

El mètode - Ed: Revista Escena - 1993 - Gènere: Teatre

Home perplex - Ed: Diputació de Barcelona - 1994 - Gènere: Teatre

Alfabet - Ed: Columna - 1998 - Gènere: Poesia

Barrancs de fut i lud - Ed: Eliseu Climent / 3i4 - 1998 - Gènere: Poesia

Litúrgia del fang - Ed: Edicions de la Magrana - 1999 - Gènere: Poesia

La nansa - Ed: Eliseu Climent / 3i4 - 2016 - Gènere: Poesia

Jirí Kylián: Somniador de danses - Ed: Diputació de Barcelona - 2003 - Gènere: Assaig

Moure i commoure, consciència corporal per a actors, músics i ballarins - Ed: Diputació de Barcelona - 2011 - Gènere: Assaig

Impulsos : Emoció i qualitat de moviment en l'intèrpret escènic - Ed: Diputació de Barcelona - 2016 - Gènere: Assaig

Para que el arte ocurra. Lenguaje y práctica del desbloqueo en las artes escénicas -Ed: Fundamentos - 2020 - Gènere: Assaig

2.-Articles

“Fernand Shirren i els moviments del ritme”

ESTUDIS ESCÈNICS núm. 32 Tardor 2007

Institut del Teatre

“Jirí Kylián, somniador de danses”

ESTUDIS ESCÈNICS núm. 35 Estiu de 2009

Institut del Teatre

“Ensenyaments artístics i neurociència de les emocions”

ESTUDIS ESCÈNICS núm. 38 Primavera 2012

Institut del Teatre

- Escriptor de narrativa, poesia i teatre.

Línies de recerca:

1.-Consciència corporal

2.-Consciència corporal i interpretació

Projectes / col·laboracions:

L'any 1992 va coreografiar i dirigir part de la cerimònia dels Jocs Olímpics de Barcelona

Premis i reconeixements:

1989: Accèssit al Premi Ignasi Igésias de textos teatrals per *Home perplex*.

1997: Premi Viola d'Argent als Jocs Florals de Barcelona per *Alfabet*.

1997: Premi de poesia Vicent Andrés Estellés per *Barrancs de Fut i Lud*.

1999: Premi Flor Natural als Jocs Florals de Barcelona per *Litúrgia del fang*.

Marc Chornet

Departament: Dramatúrgia, escenificació i coreografia.

Àrea: Escenificació

Any inici de docència a l'Institut del Teatre: 2019

Formació acadèmica:

Llicenciat en Comunicació Audiovisual per la UPF.

Llicenciat en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona.

Experiència professional:

Marc Chornet Artells es dedica professionalment a la direcció d'escena des de fa 20 anys, tant en projectes de la seva companyia, Projecte Ingenu, projectes propis o encàrrecs. Eventualment ha realitzat, també, dramatúrgies o dissenys escenogràfics.

Paral·lelament, s'ha dedicat a la gestió cultural, assumint la direcció artística de l'Espai Brossa-La Seca (posterior Fundació Joan Brossa) durant 5 temporades, des de 2019 fins a 2023. Actualment és impulsor i co-director del Festival Escena Germinal (Festival Rural d'Arts en Viu del Camp de Tarragona).

Compagina la pràctica artística amb la docència teatral, primer a l'escola Aules (des de 2016 al 2019) i posteriorment a l'Institut del Teatre (des del 2019 fins a l'actualitat).

Actualment és Cap de l'àrea d'escenificació de l'Institut del Teatre.

Projectes / col·laboracions: (si escau...)

DIRECCIÓ D'ESCENA

BODAS DE SANGRE de Federico Garcia Lorca. Versió i producció de Projecte Ingenu. Teatre Akadèmia, octubre 2024.

CORAL ROMPUT de Vicent Andrés Estellés. Direcció d'escena i adaptació. Producció de Marlia Produccions sl. Sala Atrium, Abril de 2024. Teatre Escalante de València, setembre 2024.

LA MÀQUINA HAMLET de Heiner Müller. Direcció d'escena i dramatúrgia. Producció de Projecte Ingenu. Sala Atrium, març de 2024.

[] BLANK d'Alice Birch. Direcció d'escena. Producció del Teatre Tantarantana de Barcelona. Febrer de 2023.

EL DIA QUE VA MORIR L'ÚLTIM PANDA, creació col·lectiva de Projecte Ingenu. Direcció d'escena. Producció de Projecte Ingenu, Fira Tàrrrega i Festival Grec. Fira Tàrrrega 2022 y Festival Grec de Barcelona 2023.

SOC EL VENT de Jon Fosse, coproducció Teatre Akadèmia i Festival Grec 2021. Juny i setembre de 2021 al Teatre Akadèmia.

BODAS DE SANGRE O EL FUNERAL QUE EL POETA NO TUVO a partir de textos de Federico García Lorca. Producció de Projecte Ingenu. Teatre Poliorama de Barcelona, abril 2021.

LA RUTA DE LA PALTA creació col·lectiva de Projecte Ingenu. Coproducció Festival Grec 2020, Nau Ivanow i Espacio Checoslovaquia (Xile). Teatro Inestable de València, desembre de 2020.

FLORS CARNÍVORES d'Anna Maria Ricart. Direcció escènica, producció La Seca – Espai Brossa. Setembre 2019, Escenari Brossa.

LA DONA PANTERA a partir de textos de Palau i Fabre. Direcció escènica. Producció Escenari Brossa. Barcelona, març 2019.

INFAUST, adaptació lliure del Faust de Goethe d'Anna Maria Ricart. Direcció escènica. Producció Teatre Akadèmia i Projecte Ingenu. Barcelona, novembre 2018.

VAIG SER PROSPER. Direcció escènica i dramaturgia. Producció Projecte Ingenu. Barcelona, abril 2018 La Seca - Espai Brossa. Muntatge guanyador del premi BBVA 2021 (també premi a la millor direcció).

YERMA de García Lorca. Direcció escènica. Producció Teatre Akadèmia - Projecte Ingenu. Barcelona, març 2017.

ROMEU I JULIETA de William Shakespereare. Traducció i direcció. Teatre Tarragona, abril 2016, i La Seca - Espai Brossa, maig de 2016. Reposició el desembre de 2016. Menció Especial Festival Almagro Off 2017.

TOP GIRLS de Caryl Churchill. Traducció i direcció. Teatre Akadèmia, novembre de 2016.

'NO OBSTAANT AIXÒ... HI VA HAVER UN MOMENT EN QUÈ TOT VA SER POSSIBLE' a partir de textos de Josep Maria Muñoz Pujol. Direcció i dramaturgia. Sala Tallers del Teatre Nacional de Catalunya.

HAMLET de William Shakespereare. Co-direcció amb Raimon Molins. Sala Atrium, desembre 2014. Producció Sala Atrium amb col·laboració de Projecte Ingenu. Menció Especial Festival Almagro off 2015. Reposició Desembre de 2015.

U.R.S. de la FURA DELS BAUS. Juny de 2014. Inauguració del Festival GREC 2014. Co-direcció i co-dramaturgia.

MONT(SS)ERRAT de Beth Escudé. Març 2014. Sala Atrium.

FLORS CARNÍVORES d'Anna Maria Ricart. Desembre de 2013 al Teatre Tantarantana, Cicle "Fer Visible, allò Invisible" i Juny de 2013 - Sala Atrium. Cicle "Atrium Lab". Gener 2014, El Maldà.

HOMENATGE A ESTELLÉS al CCCB - Oratori per a Marilyn amb dramaturgia d'Albert Roig dins el cicle Barribrossa. Octubre 2013.

CASA DE NINES RUSSES a l'Àtic 22 del Teatre Tantarantana. Creació conjunta amb Clara de Ramon.

CARMEN, òpera de Bizet amb dramaturgia de Marc Chornet i adaptació musical d'Octavi Ruiz. La Lira Ampostina - Juliol 2013.

SÓC EL VENT de Jon Fosse. Abril 2013 - Teatre Estudi de l'Institut del Teatre.

LA PARTIDA d'Albert Mestres. Febrer 2013 - La Seca Espai Brossa.

EL FANTASMA DE LA LIRA, adaptació pròpia del Fantasma de l'Òpera per a La Lira Ampostina. Juny/juliol 2012.

CARMELA LILÍ AMANDA, espectacle de creació amb dramaturgia de Magda Puyo i Marc Chornet. Octubre 2011 - Sala Atrium. Producció de Marlia Prod. s.l. Premi Beca Metropol.

GESTIÓ CULTURAL / DIRECCIÓ ARTÍSTICA

2023-2024. Co-Director artístic del festival Escena Germinal, festival rural d'arts en viu del Camp de Tarragona.

2021-2023. Director de l'àrea d'arts escèniques de la Fundació Joan Brossa (Centre de les arts lliures).

2019-2021. Director Artístic de l'Escenari Brossa (anteriorment La Seca-Espai Brossa).

ACTES INSTITUCIONALS I EVENTS

Ha dirigit i realitzat diferents actes de caràcter institucional per encàrrec de l'Ajuntament de Tarragona com

La Constitució del Comité d'Honor dels Jocs Mediterranis 2017 amb la presidència de S.M. El Rey (març 2015).

AMICS DE PEDRA, maig 2014. Cantata infantil coordinada pel Cor Ciutat de Tarragona i produïda per la Fundació Mútua Catalana.

El Somni d'August de la Fundació Privada Mútua Catalana (març 2014)

la *Benvinguda de la Bandera dels Jocs Mediterranis 2017* (juliol 2013);

Nit de Santa Llúcia 2012 - La Festa de les Lletres Catalanes. Desembre 2012 - nou Teatre Tarragona. Disseny i direcció escènica de l'espectacle d'entrega de premis literaris d'Òmnium Cultural que inaugurava el Teatre Tarragona amb producció executiva de Marlia Produccions s.l.

Som Llamp Som Cruïlla, acte d'inici de Tarragona Capital de la Cultura Catalana (febrer 2012);

Anem cap al 2017, acte de suport de Tarragona com a candidata per als Jocs Mediterranis (març 2011);

Entrega de Premis Literaris Ciutat de Tarragona (tardor 2010).

AJUDANT DE DIRECCIÓ

Teatre Akadèmia., març 2016. Sota la direcció de Konrad Ziedrich.

LITORAL de Wajdi Mouawad. Teatre Romea - Abril 2013. Sota la direcció de Raimon Molins.

PARLOUR SONG de Jez Butterworth, Teatre Bartrina, Teatre Goya - abril 2012. Sota les ordres de Magda Puyo. Producció de la Sala Trono i el CAER.

Ajudant i dramaturg de LANDRYS: Laundry de Ladies sota la direcció de Xavier Martínez. Febrer 2012 - Teatre Estudi de l'Institut del Teatre de Barcelona.

ORFEU, òpera per a 400 músics. Llibret d'Albert Mestres i música de Josep Ferrer. Teatre Metropol de Tarragona, Estudi de Música de Tarragona - maig 2011.

ESCENOGRAFIA / PROJECCIONS / IL·LUMINACIÓ

Disseny i realització de l'escenografia de EL COP DESERT de Joan Brossa en versió de Projecte Ingenu amb direcció d'Andrés Corchero i Ana Pérez.

Disseny i realització escenografia i il·luminació de CORAL ROMPUT. Sala Atrium, abril 2024.

Codisseny de l'escenografia i il·luminació de LA MAQUINA HAMLET. Sala Atrium, març 2024.

Disseny i realització d'escenografia i de projeccions de La Piscina d'Anna Maria Ricart. Juny 2013 - Teatre Estudi.

Disseny de projeccions. Litoral de Wajdi Mouawad. Teatre Romea - Abril 2013.

Disseny i realització d'escenografia. Tarragona vs Reus, la lluita per les ones. Teatre Metropol de Tarragona - Maig 2012. Comèdia musical amb direcció d'Oriol Grau i producció de l'Estudi de Música de Tarragona.

Disseny de projeccions. Safari d'Enric Nolla. Abril 2012 - Sala Ovidi Montllor de l'Institut del Teatre de Barcelona. Direcció de Josep Maria Mestres.

Ajudant d'Escenografia. Peus descalços sota la lluna d'agost de Joan Cavallé 2011. Sota les ordres de Ramon Simó. Producció de Rema 12 s.l. i CAER. Estrenat al Teatre Fortuny de Reus.

Premis i reconeixements:

Premi Teatre BBVA 2021 a la millor direcció per Vaig Ser Pròsper de la companyia Projecte Ingenu.

Premi Teatre BBVA al millor espectacle per Vaig Ser Pròsper de la companyia Projecte Ingenu.

2 nominacions als Premis Butaca per Vaig Ser Pròsper de la companyia Projecte Ingenu.

1 nominació als Premis Butaca per Yerma de Federico G. Lorca en versió de Projecte Ingenu.

1 nominació als Premis de la Crítica per La Dona Pantera, a partir de textos de Palau i Fabre, en versió de Projecte Ingenu.

Menció Especial Festival Almagro Off 2017.

Menció Especial Festival Almagro Off 2015.

Oriol López Esteve

Departament: Teoria i història de les arts escèniques (TEO)

Any d'inici de docència a l'Institut del Teatre: 2022

Formació acadèmica:

- Actualment cursa un doble doctorat internacional, supervisat per Marta Segarra (CNRS) i Victoria Pérez Royo (Unizar):
 - Doctorat en Estudis de Gènere (Arts) a la Universitat Paris 8 Vincennes–Saint-Denis, dins del Laboratoire d'Études de Genre et de Sexualité (LEGS).
 - Doctorat en Filosofia (Estètica i teoria de les Arts) a la Universitat de Saragossa.
- Màster en Construcció i Representació d'Identitats Culturals per la Universitat de Barcelona.
- Títol superior d'Art Dramàtic (especialitat direcció escènica i dramaturgia) per l'Institut del Teatre de Barcelona.

Ha realitzat diversos cursos de dramaturgia de dansa, teoria dramàtica, història de l'art i psicoanàlisi.

Experiència professional:

Dramaturg i investigador escènic.

L'any 2015 cofunda el col·lectiu teatral Ça Marche amb el qual signa la dramaturgia i la coautoria de la «Trilogia del fill»: *Ça va* (2016), *Ta gueule* (2017) i *Silence* (2017). Les seves peces s'han pogut veure en teatres i festivals nacionals (Sala Hiroshima, Festival T.N.T., Festival 10-Sentidos) i internacionals (BeFestival). Amb Ça Marche desenvolupa una investigació sobre els intèrprets amateurs i, especialment, sobre la performativitat dels infants en escena, participants principals de les seves peces. A través d'aquesta recerca escènica, en conjunció amb la textualitat, ha tractat de reflexionar sobre els processos d'emancipació, així com les relacions de poder i de perversió del món adult sobre el món dels infants.

Paral·lelament, des de 2015 es forma i treballa com a dramaturg per a projectes dansístics amb diverses artistes.

Col·labora estretament amb el coreògraf Joaquín Collado, amb el qual treballa com a dramaturg als projectes *Hacia un sol negro* (2024), *Zoo!* (2021), *Crisálida* (2019) i *Nereo ahogándose (y las Nereidas)* (2018). Aquestes peces s'han estrenat i s'ha pogut veure, entre d'altres llocs, al Mercat de les Flors, Festival Grec, Temporada Alta, Dansa València, a Nuit Blanche Bruxelles o al Teatre El Musical de València.

També destaca la seva col·laboració amb la coreògrafa Paula Serrano. Amb ella signa la dramaturgia de les peces *Hi ha una manera* (2022), *Sexy Suggestion* (2022) i *Antes de que todos lo sepan* (2021), que s'han pogut veure a la Sala Hiroshima, La Casa Encendida i el festival Dansa València.

Experiència investigadora:

Ha publicat:

- L'article «La Veronal. Resistència dels noms, insistència en els mons» a *Compàs d'amalgama*. (2025, núm. 11). <<https://doi.org/10.1344/Compas.2025.11.4>>
- El llibre Flexionar la diferència sexual amb els cossos: escriptura i cos textual en la dansa (Edicions UB, 2023).
- L'article "Analphabetic Writing: Choreography After Derrida" a *Word and Text* (2024, vol. 14, en premsa).
- La comunicació "Desconstruint la *zooësis* tradicional de la dansa a *Zoo!* i *Hacia un sol negro* de Joaquín Collado" a les *Actes del VIII Congrés Nacional i V Internacional La Recerca en Dansa* (en premsa).
- L'article "Dramatúrgies de la diferència: obrint la dimensió escriptural de la dansa" a *Estudis Escènics* (2023, núm. 48).
- La ressenya "Lettres de Fuite. Séminaire 2001-2004 d'Hélène Cixous" a *Lectora: revista de dones i textualitat* (2022, núm. 28).
- Diversos textos crítics i de mediació sobre coreògrafs actuals per al Blog del Mercat de les Flors i, properament, per a Recomana.cat.

Ha presentat:

- La comunicació "Desconstruint la *zooësis* tradicional de la dansa a *Zoo!* i *Hacia un sol negro* de Joaquín Collado" (2024) al VIII Congrés Nacional i V Internacional La Recerca en Dansa.
- La comunicació "Caring for the Wound: the Temporalities and Materialities of Trauma in Alice Birch and Hélène Cixous" (2024) coautorada amb Alba Knijff (UB) al IX Congrés Internacional de Joves Investigadors en Estudis Teatral (CIJIET) i II Congrés TEATRALS.
- La comunicació "Polyglo(u)sser. La pluralité dans les *Cahiers du GRIF*" (2023), coautorada amb Teresa Hoogeveen (UB) al col·loqui "50 ans des *Cahiers du GRIF*" (Maison Amazone, Bruxelles).
- La comunicació "Dramatúrgies de la diferència: obrint la dimensió escriptural de la dansa" (2022) al Simposi Internacional d'*Estudis Escènics* "Dramatúrgies de la dansa".

Com a investigador sobre arts escèniques ha coordinat el seminari «Escenes de la diferència», recolzat per ADHUC—Centre de Recerca Teoria, Gènere i Sexualitat de la Universitat de Barcelona. També va organitzar la jornada de recerca "Subversió, celebritat i autorialitat femenina al Paral·lel del tombant de segle XIX-XX" amb el grup de recerca ESPCTRA, el Museu de les Arts Escèniques i l'àrea de recerca de l'Institut del Teatre.

L'any 2021 l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural li atorga la beca per a la recerca i la innovació en els àmbits de les arts visuals, dels nous sectors creatius, de les arts escèniques, de la música i del pensament.

En el camp de la docència: és professor de l'ESAD de l'Institut del Teatre de Barcelona on imparteix l'assignatura «Història i teoria de la literatura dramàtica». També ha estat professor del CSD on ha impartit l'assignatura de «Crítica de la dansa». També col·labora en el Diploma Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat a la Universitat Politècnica de Catalunya, impartint l'assignatura «Arts escèniques».

Projectes i col·laboracions:

El 2021 va participar en el procés de documentació i gravació del documental «Història potencial de Francesc Tosquelles. Catalunya i la por» de Mireia Sallarès, conjuntament amb Joana Masó, al CCCB-Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

Projecte de direcció de l'Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Institut del Teatre

Ha col·laborat activament en l'àmbit de la mediació i la relatoria per al Festival de dansa Paisaje (Villamalea, Espanya).

Premis i reconeixements:

Ha guanyat el Premi Teatre Lliure - UB al millor TFM de Teatre Contemporani, atorgat pel Teatre Lliure i la Facultat de Comunicació i Filologia de la Universitat de Barcelona (Màster CRIC i Contemporary British Theatre Barcelona).

Línies de recerca:

La pràctica i teoria de la dansa, especialment els debats ontològics de la dansa contemporània i la relació entre subjectivitat, sexualitat i formes dansístiques.

La deconstrucció i el pensament de la diferència, i la seva relació amb les arts escèniques.

Altres històries de les arts escèniques i de la literatura dramàtica del segle XIX a la contemporaneïtat.

Altres formes d'escriptura en la literatura dramàtica contemporània i el seu rol en la deconstrucció de la forma dramàtica des del segle XIX.

Sandra Monclús

Departament: Tècniques d'interpretació

Any inici docència a l'Institut del Teatre: 2014

Formació acadèmica:

Titulada en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre l'any 2000. Estudia també interpretació a càrrec de Gabriela Izcobich, Javier Daulte (2000-2006), Txiqui Berraondo i Manuel Lillo. (1996-98). Col·legi del Teatre (1996-1997). Aula de Teatre de la Universitat Autònoma de Barcelona (1993-1996).

Experiència professional:

- Treballa com actriu a "Ivanov" .Dir: Àlex Rigola. Teatre Lliure.(2017). "Marits i Mullers" de Woody Allen, adaptació i direcció Àlex Rigola, sala Villarroel.(2015)"Prendre partit" de Roland Howard. Dir: Josep Maria Pou. Teatre Goya.(2015)."Mares" Teatre Condal.Direcció: Oriol Tarrasson.(2014)"George Kaplan" de Frédéric Sonntag dir: Toni Casares. Sala Beckett. "El Nom" dir: Joel Joan. Teatre Goya.. "Voyager" de Marc Angelet. Dir: Marc Angelet. "L'Hort dels Cirerers" .dir: Julio Manrique. Product" de Mark Ravenhill. direcció: Julio Manrique(2009/2010) "Ells no poden Morir" d'Oriol Vilanova.dir: Xavier Albertí. Rock'n'Roll" de Tom Stoppard, direcció Àlex Rigola. Teatre Lliure (2008/2009)(2009/2010)

Pertany a la Companyia Teatre Lliure (2006/2007) realitzen "Arbuscht" de Paco Zarzoso dir: Àlex Rigola. "Otel·lo" de W.Shakespeare. dir: Carlota Subirós. "European House" Idea i direcció d'Àlex Rigola. "Ricard 3er" de W.Shakespeare. dir: Àlex Rigola.

Treballa també a " "N & N" de Marc Rosich, direcció Antonio Calvo. Sala Beckett, "La màquina de parlar" de Victòria Spunzberg, direcció Victòria Spunzberg. Sala Beckett (2008/2009). "Molta Aigua" de Carles Mallol. Dir: Víctor Muñoz. Sala Beckett. "La Felicitat" de Javier Daulte. Dir: Javier Daulte. Teatre Romea. "La nit àrab" de Roland Schimelfenig. dir: Toni Casares. Sala Beckett. "4D òptic" de Javier Daulte. dir: Javier Daulte. Teatre Lliure. (2004)"La Tempesta" de W. Shakespeare. dir: Silvia Ferrando. "Psicosis 4.48" de Sarah Kane. dir:Andrea Segura.Sala Beckett " Fuera de Cuadro" de Javier Daulte. dir: Javier Daulte i Gabriela Izcobich. Sala Beckett (2001) -"Exercicis d'Estil" de Raymond Queneau. Dir: Toni Casares. Dintre els programes D.E.M.A. a la Sala Beckett.

Fa al Teatre Lliure, Assajos oberts. Entremeses variados" de Marc Rosich. dir: Antonio Calvo (2006/2007) "Looking for us" de Raquel Tomas. dir: Andrea Segura. Teatre Lliure. (2005) - "Paraula de Bergman" entre d'altres dins dels Assajos oberts. dir: Silvia Ferrando.

- Treballa com ajudant de direcció a "La Cena" creació i direcció de Nuria Legarda, Temporada Alta, Sala Beckett. "Salamandra" de Josep Maria Benet i Jornet. dir: Toni Casares. Teatre Nacional. "La Gavina" dir: David Selvas. Sala Villarroel. "Hedda Gabler" dir: David Selvas. Teatre Lliure."Don Joan" dir: David Selvas. Teatre Nacional de Catalunya. "La importància de ser Frank" dir: David Selvas. Teatre Nacional de Catalunya.

- En el camp de la docència: professora d'interpretació a l'Institut del teatre des del 2014. Professora d'interpretació a l'Escola Eòlia del 2005 al 2013. Professora d'interpretació a l'estudi Laura Jou.

Pere Sais

Departament: Moviment

Any inici docència a l'Institut del Teatre: 2009

Formació acadèmica:

Doctor en arts escèniques per la UAB amb la tesi *Hacia una poética del arte como vehículo de Jerzy Grotowski*, obtenint la menció excel·lent *cum laude*.

Títol superior en art dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona.

Títol superior en art dramàtic (Especialitat Interpretació text) per l'Institut del Teatre de Barcelona.

Va estudiar teatre musical a l'Escola *Memory*.

Va formar-se al *Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richards* amb Thomas Richards, amb diversos col·laboradors de Grotowski com Jim Slowiak, Jairo Cuesta, Zygmunt Molik i amb el director rus Anatoli Vasiliev.

S'ha format en esgrima antiga i artística amb Ricard Pous.

Instructor en Moviment natural-*Movnat* L1 (2019).

Estudia i practica diverses arts marcial (Systema art marcial russa a *Systema Barcelona* amb Kim Oliveras, *Aikido* i *Kenjutsu*-esgrima japonesa a l'Escola *Kobukai* de Salvador Chaves), així com *Hyoho Niten Ichi Ryu* (Escola dels dos sabres de Miyamoto Musashi) amb Philippe Nguyen.

Actualment estudia el Grau en Filosofia per la UNED.

Experiència professional:

Com a actor ha participat en diversos espectacles teatrals, musicals i en sèries de televisió.

Ha format part com a *stagiaire* del *Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richards* entre els anys 2005 i 2006. Participa com a *doer* (actuant) en dos dels *opus* dins del domini de l'*art com a vehicle*: *Action* i *An Action in Creation*.

Ha treballat amb diversos col·laboradors de Grotowski com Jim Slowiak, Jairo Cuesta i Zygmunt Molik.

El 2007 funda el Laboratori de recerca en Arts Performatives *Ars Performance Lab*. Centrat en la recerca, formació i creació, desenvolupant les estructures performatives *Télesis* i *Cants de Sofia*. Dirigeix regularment laboratoris i seminaris de “Cos-veu-acció” i “cants de ressonància” arreu d'Europa dirigits a especialistes provinents de les diverses branques de les arts escèniques i musicals.

Ha treballat com a coreògraf i especialista en esgrima i combat escènic en diversos espectacles teatrals ("Romeu i Julieta" al *Teatre Lliure*, "Homes de Shakespeare" de *Dei Furbi*) i sèries de televisió ("La Via Augusta", "Ermessenda").

Des del 2007 dirigeix el *Laboratori de recerca en Arts Performatives Ars Performance Lab*. En aquest context ha desenvolupat estructures performatives com *Télesis* i *Cants de Sofia*. Dirigeix regularment laboratoris, tallers i seminaris arreu d'Europa.

- Autor del llibre *Grotowski: del Teatre a L'art com a vehicle*, publicat per l'Institut del Teatre i de *Hacia una poética del arte como vehículo de Jerzy Grotowski* (Artezblai 2019).

- En el camp de la docència: instructor de tècniques corporals i d'esgrima.

Professor de l'Institut del Teatre des de l'any 2009, on imparteix assignatures com ara "Esgrima artística", "Moviment" o "Pràctica musical".

Recerca i publicacions:

Perfil investigador: <https://orcid.org/0000-0002-1934-3236>

En l'àmbit teòric i de recerca imparteix i participa en conferències i ponències dedicades a metodologia i pedagogia de l'actor i al treball del director polonès Jerzy Grotowski. Ha publicat articles en revistes indexades i col·laborat en diverses publicacions.

És autor del llibre *Grotowski: del Teatre a L'art com a vehicle*, publicat per l'Institut del Teatre i de *Hacia una poética del arte como vehículo de Jerzy Grotowski* (Artezblai 2019) així com del poemari *Poemes que el vent porta* (Sd Edicions 2024).

Xesca Salvà

Departament: Disseny escènic (ESAD)

Any inici de docència a l'Institut del Teatre: 2018

Formació acadèmica:

Graduada en Escenografia a l'Institut del Teatre de Barcelona (2014) i en Filologia catalana a la Universitat de les Illes Balears (2000).

Postgrau Escenificació i Tecnologia digital a l'Institut del Teatre de Barcelona (2019-2021).

Experiència professional:

Treballa com a escenògrafa en dissenys d'espai, personatge i llum des de 2010 en molts projectes de teatre, dansa i circ. Ha dirigit també, juntament amb Clara Manyós, l'espectacle *Frank*, un espectacle per a tots els públic sobre la figura de Franco, al Teatre Lliure a la temporada 20-21.

Actualment compagina la seva feina d'escenògrafa amb la creació de peces escèniques pròpies com *Cases* (2017, Festival TNT; 2019, Festival Grec), una peça múltiple sobre la intimitat, el joc i la memòria (<http://projectecases.tumblr.com>) o *Understory*, artistes residents al Teatre Lliure durant 22-23 i coproduït pel Festival TNT i el Theater Schaubude de Berlín.

Alguns treballs:

Pèl al pit (2006). Espai Joan Brossa; *Pessoa, o que o turista deve ver* (2009 i 2011). La Seca-Escenari Joan Brossa; *Negret de Guinea* (2010). Premi Adrià Gual de l'Institut del teatre 2010. *De música i homes* (2008). Teatre Tantarantana. *Fa una mica de soroll* (2012). La Planeta. *Rien à dire i No sé* (2013) amb Leandre a diferents teatres. *El cant de la Gorgona* (2013). A La Seca-Escenari Joan Brossa. *Portland* (2013) amb Marcos Morau i Lali Ayguadé, estrenat al Festival TNT. *El Malentès* (2013). Producció del Teatre Principal de Palma, dirigida per Andrés Lima. *Kokoro* (2015) de Lali Ayguadé. Estrenada a Temporada Alta. *Iuanmi* (2017) de Lali Ayguadé. Estrenada a Temporada Alta. *Sis personatges. Homenatge a Tomàs Giner* (2018), dirigida per Juan Carlos Martel. Teatre Lliure. *Una lluita constant* (2018), dirigida per Carlota Subirós. Sala Beckett. *Càsting Giulietta* (2019), dirigida per Juan Carlos Martel. Teatre Lliure; *Cobalto* (2019), amb Laila Tafur i Alba Rihe. Festival TNT 2019. *Reiseführer* (2019), dirigida per Ferran Dordal, Teatre Lliure; *Inquilino, Numancia, 9 2oA* (2019), dirigida per Judith Pujol. Centro Dramático Nacional de Madrid. *L'amic Retrobat* (2019), dirigida per Joan Arqué. TNC. *Frank*, (2020) codirigit amb Clara Manyós a la temporada del teatre Lliure 2020-21. *Teatro Amazonas* (2020), amb Txalo Toloza i Laida Azcona. Festival Grec 2020. *Una Isla*, (2023) amb Agrupación Sr. Serrano. Festival Grec 2023. *Cuerpos Celestes*, (2024) amb Txalo Toloza i Laida Azcona. Festival Grec 2024.

PROJECTES PROPIS

Cases (2017, Festival TNT; 2019, Festival Grec), una peça múltiple sobre la intimitat, el joc i la memòria, que gira al voltant dels objectes, el so, la interactivitat i el documental (<http://>

projectecases.tumblr.com) En gira a Festival TNT 2018, Fira Tàrrrega 2019, Festival Grec 2019, Centro Conde Duque, Festival Zip, Rere el teló, Fira de Títelles de Lleida, Thesspuppets Festival, Terni Festival, Festival Temporada Alta Iberoamèrica, etc. Artista resident amb **Cases** a Festival IF Barcelona (2016-17), Hangar.org i Schaubude. Berlín (2018, Festival Theater der Dinge).

Prospective Actions (Catalunya 2004-2018) Prague Quadriennial 2019, Festival Grec 2020. Amb Laura Clos Closca, Pau Masaló i Marc Villanueva Mir. Award for the Best Exhibition of Countries and Regions.

Understory. Artista resident al Teatre Lliure durant el 2022-23 amb el projecte Understory, amb Marc Villanueva Mir. Un projecte sobre la vida i els marges corpoduït per Festival TNT, Teatre Lliure i Theater Schaubude de Berlín.

Premis i reconeixements:

Award for the Best Exhibition of Countries and Regions. Quadriennial de Praga 2019.

Càrrec

Coordinació del Postgrau en Escena i tecnologia digital a l'Institut del Teatre

ANNEX 3: Pla de Recerca de l'Institut del Teatre

PLA DE RECERCA DE L'INSTITUT DEL TEATRE

Raimon Àvila

Luís Masgrau

(Versió reduïda)

4 de maig 2012

1. MISSIÓ I OBJECTIU

La missió del Pla de Recerca és impulsar i garantir el bon desenvolupament de l'activitat investigadora a l'Institut del Teatre mitjançant un conjunt d'accions estratègiques que afavoreixin la creació de projectes i grups investigadors, n'assegurin la seva connexió amb la docència i facilitin la seva publicació i impacte social.

L'objectiu d'aquest pla és consolidar l'Institut del Teatre com una institució capdavantera en la recerca en l'àmbit de les arts de l'espectacle.

2. ANTECEDENTS I MARC INSTITUCIONAL

Malgrat que l'activitat de recerca a l'Institut del Teatre està reconeguda en el Reglament de l'Institut del Teatre com un dret del professorat i com una activitat a realitzar pels departaments, la recerca ha estat fins ara una activitat poc important a l'Institut del Teatre. La que s'hi ha realitzat (alliberació de docència d'un o dos professors durant el període 1970-90, etc.) no ha tingut, d'altra banda, la necessària regulació, coordinació, suport i desenvolupament.

Alguns professors formen part de grups de recerca relacionats amb les arts de l'espectacle lligats, però, a institucions universitàries externes. Des que, a partir del 2010, hem passat a format part de l'EES —i, per tant, també de l'espai europeu de recerca— la necessitat de generar i regular la investigació a l'interior de la institució es fa imprescindible.

El 28 de desembre de 2011, la Junta de Govern aprova la remodelació del Consell de Recerca amb la finalitat de posar en marxa, coordinar i donar el necessari suport i impuls a l'activitat investigadora de l'Institut del Teatre.

3. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

3.1. Debilitats

- a) No existeix tradició ni hàbit de recerca en bona part del professorat.
- b) No es disposa de cap servei o oficina de suport a la investigació.
- c) No hi ha ajuts interns a la recerca més enllà dels descomptes horaris per a realitzar el doctorat, i els externs són de difícil accés per al professorat de les escoles.
- d) Existeix un reduït nombre de doctors.
- e) La càrrega docent del professorat és alta.
- f) No existeix un sistema de promoció acadèmica similar a l'universitari.

3.2. Fortaleses

- a) L'Institut del Teatre ha dut a terme una important tasca de documentació i difusió del teatre i la dansa a Catalunya. És un centre capdavanter en l'activitat cultural relacionada amb les arts de l'espectacle a nivell nacional i internacional.
- b) La incorporació a l'EEES ha provocat en el professorat processos de millorar i innovació pedagògica que afavoreixen l'aparició de projectes de recerca pedagògica.
- c) Alguns professors ja formen part de grups de recerca (encara que sigui d'altres universitats).
- d) L'Institut del Teatre disposa d'estudis de segon i tercer cicle en arts escèniques (Màster en Estudis Teatral, etc.).
- e) L'Institut del Teatre compta amb un centre de documentació de les arts de l'espectacle (MAE), un servei de publicacions i un servei d'activitats i recerca.
- f) L'Institut del Teatre organitza l'Scanner, un esdeveniment biennal en format de jornades de reflexió sobre la investigació en arts escèniques.
- g) L'Institut del Teatre posa en marxa PRAEC (Projecte de Recerca sobre les Arts Escèniques Catalanes).

3.3. Amenaces

- a) La recerca sobre la pràctica artística de les arts de l'espectacle, així com la històrica i literària pot quedar en mans de la universitat, atès que en aquest àmbit troba més tradició, recolzament financer i facilitats de publicació.
- b) El nivell pedagògic i d'excel·lència de l'Institut del Teatre es pot ressentir d'una baixa activitat investigadora del professorat.

3.4. Oportunitats

- a) Liderar la investigació en l'àmbit de les arts performatives a nivell nacional i de l'estat espanyol, així com ocupar un lloc significatiu en l'àmbit internacional.
- b) Incidir en la realitat artística escènica amb treballs de recerca innovadors i de qualitat.
- c) Augmentar el nivell de qualitat i excel·lència pedagògica del centre.
- d) Presentar al congrés de la IFTR (International Federation for Theatre Research) que tindrà lloc a Barcelona, el juliol de 2013, un nombre important de comunicacions, que situïn l'Institut del Teatre un nivell similar a les institucions més destacades en la recerca en les arts de l'espectacle.

4. LINIES D'ACTUACIÓ

4.1. Coordinació del Consell de Recerca

Per tal de poder impulsar i coordinar la recerca, així com fer-ne el necessari seguiment i avaluació cal nomenar un càrrec de Coordinació del Consell de Recerca que depengui orgànicament del Director General.

La Coordinació del Consell de Recerca és, per tant, nomenada per la Junta de Govern a proposta de la Direcció General.

Atès el seu caràcter general i de coordinació, la Coordinació del Consell de Recerca és membre del Consell de Direcció de l'Institut del Teatre.

Les funcions de la Coordinació del Consell de Recerca són:

- Vetllar pel desenvolupament i la millora de la recerca a l'Institut del Teatre.
- Proporcionar assessorament sobre beques i ajuts a la recerca.
- Convocar i fer el seguiment dels ajuts a la recerca de l'Institut del Teatre.
- Fomentar la recerca en les línies pròpies de la institució.
- Proposar a la Direcció General convenis de recerca amb altres institucions i centres superiors.

- Promoure l'assistència a conferències, simposis i congressos.
- Promoure la publicació o comunicació dels treballs realitzats.
- Assegurar la connexió entre la tasca docent i la investigadora.
- Vetllar per la innovació pedagògica lligada a la recerca.
- Facilitar les gestions amb les universitats relatives als grups de recerca mixtes.
- Donar suport tècnic i instrumental als grups de recerca.
- Presidir, en absència o per delegació de la Direcció General, el Consell de Recerca de l'Institut del Teatre.
- Revisar i proposar al Consell de Recerca noves línies d'investigació.

4.2. Personal docent i investigador

La recerca fonamenta i enriqueix la tasca docent. Actualitza, d'altra banda, constantment coneixements i metodologies pedagògiques en un món en constant transformació. El professorat titular de les escoles superiors hauria de realitzar, per tant, paral·lelament, tasques docents i investigadores.

L'Institut del Teatre establirà els mecanismes de reconeixement, promoció i incentiu per tal d'anar convertint el dret a la recerca en una activitat generalitzada, inherent a la tasca docent.

4.3. Definició de recerca en l'àmbit de les arts

La recerca pot ser definida com una activitat d'estudi i experimentació sistemàtica orientada a la transformació i millora del coneixement.

Existeixen, però, gairebé tants tipus de recerca com àmbits en què es desenvolupa.

Aquest pla recomana recolzar la recerca artística, històrica, teòrica i pedagògica, sense menystenir, però, la possibilitat de donar suport a altres tipus de recerca.

L'anomenada recerca a través de la pràctica, predominant en l'àmbit artístic, és aquella que posa accent en l'estudi dels processos de creació, el context en què es realitzen, la metodologia utilitzada i l'anàlisi crítica de l'objecte produït.

La creació d'una obra d'art en ella mateixa no és, per tant, contingut suficient d'un projecte de recerca.

D'acord amb Henk Borgdorff, «la pràctica artística pot ser qualificada com a investigació si el seu propòsit és augmentar el nostre coneixement i comprensió, i porta a terme una investigació original en i a través d'objectes artístics i processos creatius»[1].

Durant la celebració, el proper juliol de 2013, del congrés de la IFTR (International Federation for Theatre Research cal preveure un espai per treballar en la definició de la recerca a través de la pràctica artística.

4.4. Línies de recerca principals de l'Institut del Teatre

Atesa la seva tradició, composició i característiques dels estudis que s'hi imparteixen, les línies de recerca principals que vertebraran la investigació de l'Institut del Teatre són:

- a) Recerca a través de la pràctica artística
- b) Patrimoni i tradició de les arts
- c) Innovació pedagògica i didàctica
- d) Recerca sobre la pràctica artística

4.5. Grups i projectes

Els grups de recerca són l'instrument principal de recerca a l'Institut del Teatre.

Per tal de fomentar la seva creació es convocaran anualment ajuts de suport projectes proposats per grups interns (o majoritàriament interns) segons les corresponents bases reguladores.

4.5.1. Grups interns

Formats per un percentatge majoritari de professorat de l'Institut del Teatre.

4.5.2. Grups interuniversitaris o amb investigadors convidats

La presència de investigadors externs no ha de superar el 50% del grup.

4.5.3. Ajuts

Es convocaran anualment ajuts per a projectes relacionats amb les línies d'investigació de l'Institut del Teatre realitzats per grups interns.

4.5.3.1. Convocatòries

La Coordinació del Consell de Recerca publicarà anualment, prèvia aprovació per la Junta de Govern, les bases reguladores dels ajuts per a la recerca, que especificaran els terminis de presentació dels projectes, els requisits, la documentació a presentar, la dotació de l'ajut, etc.

A partir de la primera convocatòria, existiran dos tipus de grups: els grups nous i els grups consolidats.

Per ser grup consolidat i optar a la prolongació de l'ajut caldrà haver superat l'avaluació del projecte realitzat.

4.5.3.2. Selecció de projectes

La selecció i aprovació dels projectes és competència del Consell de Recerca de l'Institut del Teatre.

4.5.3.3. Publicació i comunicació dels treballs

La Coordinació del Consell de Recerca proposarà a la Comissió de Publicacions l'edició dels treballs realitzats

La Coordinació del Consell de Recerca promourà la presentació de ponències derivades dels treball de recerca, a conferències, congressos i seminaris.

La revista Estudis Escènics, així com el servei de publicacions de l'Institut del Teatre han de jugar, lògicament, un paper important pel que fa a la difusió dels treballs escrits.

4.6. Departaments i recerca

La Coordinació del Consell de Recerca mantindrà reunions regulars amb els caps de departament per tal de promoure l'activitat investigadora departamental i interdepartamental.

Els projectes de recerca susceptibles de participar a les convocatòries poden sorgir bé dels departaments, bé de grups de professors amb línies de recerca comunes.

4.7. Carrera universal i recerca

Mentre no es reguli plenament el sistema de promoció docent, la activitat investigadora serà reconeguda per a la promoció interna prevista per la Carrera Universal.

La Carrera Universal actua, d'altra banda, com a motor, reconeixement i estímul per a l'activitat investigadora.

5 PRESSUPOST

Existirà una dotació pressupostària específica per cobrir les despeses que genera la posada en funcionament d'aquest pla de recerca. És un requisit previ i imprescindible per al seu bon desenvolupament.

6. CRONOGRAMA D'APLICACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

S'establirà un calendari d'aplicació, que s'aprovarà conjuntament amb el pla. La Coordinació del Consell de Recerca vetllarà pel seu compliment i realització.

7. INDICADORS I AVALUACIÓ

7.1. Òrgans d'avaluació de l'avaluació de l'activitat investigadora

El Coordinador de Recerca i Innovació farà arribar anualment un informe d'avaluació del desenvolupament del pla de recerca al Consell de Recerca de l'Institut del Teatre.

7.2. Criteris i reglamentació

Els criteris per a l'avaluació dels projectes de recerca seran publicats a les bases reguladores dels ajuts.

7.3. Indicadors

Cal establir indicadors d'avaluació quantitatius i qualitatius dels projectes de recerca segons criteris apropiats i específics per a cada línia d'investigació.

Igualment, el Pla de Recerca ha de ser avaluat anualment per el Consell de Recerca.

[1] Borgdorff, Henk, "The debate on research in the arts", Cairon 13, Revista de Estudios de Danza, p 47-66

ANNEX 4: Revisió dels Plans d'Estudis

Direcció i Dramatúrgia

Pla actual

(Extret de la web de l'Institut del Teatre)

ITINERARI DRAMATÚRGIA		
PRIMER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Introducció a les teories de l'espectacle	5
OB	Introducció a l'Escenificació	6
OB	Introducció a la Dramatúrgia	6
OB	Aspectes de retòrica i elocució	4
OB	Pràctica comuna 1	4
OB	Pràctiques d'escenificació 1	4
OB	Pràctiques d'escriptura 1	4
OB	Sistemes d'interpretació 1: l'actor i el text	9
OB	Direcció d'actors 1	6
OB	Música	6
OB	Història i teoria de la literatura dramàtica 1	6

ITINERARI DRAMATÚRGIA		
SEGON CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Història general de les arts de l'espectacle	5
OB	Escenificació 1	4
OB	Adaptació dramàtica	4

OB	Pràctiques d'escenificació 2	6
OB	Pràctiques d'escriptura 2	6
OB	Pràctica comuna 2	6
OB	Sistemes d'interpretació 2: l'actor i el moviment	6
OB	Direcció d'actors 2	6
OB	Espai escènic	6
OB	Antropologia teatral	4
OB	Història i teoria de la literatura dramàtica 2	4
OB	Història i teoria de la literatura dramàtica 3	3

ITINERARI DRAMATÚRGIA		
TERCER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Producció i gestió	4
OB	Escenificació 2	4
OB	Pràctica comuna 3	6
OB	Il·luminació escènica	4
OB	Història i teoria de la literatura dramàtica 4	4
OB	Pràctiques externes	8
OI	Gèneres dramàtics	6
OI	Estructures i procediments del drama contemporani	4
OI	Pràctiques d'escriptura 3	8
OPTATIVES		
OP	Altres escenes (Circ, Òpera, Dansa)	4
OP	Disseny del personatge	4

OP	Direcció d'actors 3	6
OP	Pràctiques d'escenificació 3	8

ITINERARI DRAMATÚRGIA		
QUART CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Pedagogia	4
OB	Tecnologia i espectacle	6
OB	Estètica	6
OI	Guió audiovisual	6
OI	Pràctiques d'escriptura 4	12
OB	Treball final	8
OPTATIVES		
OP	Pràctica de teatre visual	6
OP	Mètodes d'escenificació	4
OP	Introducció a la coreografia	3
OP	Dramatúrgia i espectacle del circ	3
OP	Dramatúrgies col·lectives	4
OP	Mètodes d'interpretació	3
OP	Pràctica transversal 1	2
OP	Pràctica transversal 2	2
OP	Pràctica transversal 3	2
OP	Pràctica transversal 4	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 1	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 2	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 3	2

Pla nou

(Extret de la Memòria Verifica del nou grau presentat al Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes)

PRIMER CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Práctica transversal de primero	3	OB			
Historia general de las artes del espectáculo	3	FB (anual)	Historia general de las artes del espectáculo	3	FB (anual)
Sistemas de interpretación 1	6	FB	Prácticas de escenificación 1	6	OB
Historia y teoría de la literatura dramática 1	3	FB (anual)	Historia y teoría de la literatura dramática 1	3	FB (anual)
Prácticas de escritura dramática 1	3	OB (anual)	Prácticas de escritura dramática 1	3	OB (anual)
Espacio sonoro y música para la escena	3	OB	Sistemas de interpretación 2	3	OB
Aspectos de la oralidad: retórica y elocución	3	OB	Dirección de actores 1	6	OB
Técnica y metodología de la escenificación 1	3	FB (anual)	Técnica y metodología de la escenificación 1	3	FB (anual)
Técnica y metodología de la dramaturgia 1	3	FB (anual)	Técnica y metodología de la dramaturgia 1	3	FB (anual)

SEGUNDO CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Teorías del espectáculo	3	FB anual	Teorías del espectáculo	3	FB anual
Historia y teoría de la literatura dramática 2	3	FB anual	Historia y teoría de la literatura dramática 2	3	FB anual
Sistemas de interpretación 3	3	FB anual	Sistemas de interpretación 3	3	FB anual
Prácticas de escritura dramática 2	3	OB	Prácticas de escritura dramática 2	3	OB

Técnica y metodología de la escenificación 2	3	OB	Técnica y metodología de la dramaturgia 2	3	OB
Diseño escénico 1: espacio	3	FB anual	Diseño escénico 1: espacio	3	FB anual
Dramaturgia, escenificación y práctica de teatro visual	6	OB	Dirección de actores 2	6	FB
Adaptación dramática	6	FB	Pràcticas de escenificación 2	6	OB

TERCER CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Práctica transversal de tercero	6	OB			
Diseño escénico 2: personaje	3	OB	Historia y teoría de la literatura dramática 3	3	OB
Dirección de actores 3	3	O P M 1 anual	Dirección de actores 3	3	O P M 1 anual
Técnica y metodología de la escenificación 3	6	OPM1	Prácticas de escenificación 3	12	OPM1
Diseño escénico 3: iluminación	3	OPM1	OPTATIVA libre	3	OP
Técnica y metodología de la dramaturgia 3	3	OPM2	OPTATIVA libre	3	OP
Prácticas de escritura 3	3	OPM2	Prácticas de escritura 3	9	OPM2
Géneros dramáticos	6	OPM2	Estructuras y procedimientos del drama contemporáneo	6	OPM2
Producción y gestión	3	OB	OPTATIVA	3	OP
Prácticas externas	6	PAE	OPTATIVA	3	OP

CUARTO CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Teatro aplicado o fundamentos de la pedagogía	3	OB	OPTATIVA libre	3	OP

Métodos de investigación	3	OB	OPTATIVA libre	3	OP
Estética, pensamiento cultural y contexto	3	OB anual	Estética, pensamiento cultural y contexto	3	OB anual
Antropología y sociología teatral	3	OB anual	Antropología y sociología teatral	3	OB anual
Proyecto de escritura 4	6	OPM2	Práctica de escritura 4	9	OPM2
Guión audiovisual	6	OPM2			
Proyecto de escenificación 4	6	OPM1	Práctica de escenificación 4	9	OPM1
Diseño escénico 4: tecnología del espectáculo	6	OPM1			
OPTATIVA libre	3	OP			
OPTATIVA libre	3	OP	TFG	9	TFG

Calendari d'implantació

Asignaturas		2026-27		2027-28		2028-29		2029-30	
		Otoño	Primavera	Otoño	Primavera	Otoño	Primavera	Otoño	Primavera
Primer curso	1 ^{er} sem	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	2 ^a sem	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Segundo curso	3 ^a sem			Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	4 ^a sem			Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Tercer curso	5 ^a sem					Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	6 ^a sem					Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Cuarto curso	7 ^a sem							Docencia	Docencia
	8 ^a sem							Docencia	Docencia

Escenografia

Pla actual

ESPECIALITAT D'ESCENOGRAFIA		
PRIMER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Introducció a les teories de l'espectacle	5
OB	Introducció a l'Escenificació	6
OB	Introducció a la Dramatúrgia	6
OB	Laboratori 1	8
OB	Pràctica comuna 1	4
OB	Projecte escenogràfic 1	10
OB	Dibuix 1	3
OB	Geometria descriptiva	3
OB	Maquetisme	3
OB	Tècniques de realització escènica 1	3
OB	Tècniques de representació assistides per ordinador 1	3
OB	Tècniques de realització de la indumentària 1	3
OB	Il·luminació escènica 1	3

SEGON CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Història general de les arts de l'espectacle	5
OB	Laboratori 2	6
OB	Pràctica comuna 2	6
OB	Projecte escenogràfic 2	10
OB	Tècniques de representació assistides per ordinador 2	3
OB	Perspectiva escènica	3

OB	Dibuix 2	3
OB	Tècniques de realització de la indumentària 2	3
OB	Tècniques de realització escènica 2	4
OB	Il·luminació escènica 2	3
OB	Tecnologia aplicada a les arts de l'espectacle 1	4
OB	Història de l'art i l'escenografia	5
OB	Literatura dramàtica	5

TERCER CURS

TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Producció i gestió	4
OB	Estètica	5
OB	Il·luminació escènica 3	3
OB	Construcció escenogràfica 1	4
OB	Realització de la Indumentària 1	4
OB	Pràctiques d'il·luminació 1	4
OB	Pràctica comuna 3	6
OB	Projecte escenogràfic 3	8
OB	Tècniques de realització escènica 3	3
OB	Tècniques de realització de la indumentària 3	3
OB	Tecnologia aplicada a les arts de l'espectacle 2	4
OP	Optatives	12

QUART CURS

TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Pedagogia	4
OB	Construcció escenogràfica 2	4

OB	Realització de la Indumentària 2	4
OB	Pràctiques d'il·luminació 2	4
OB	Projecte escenogràfic 4	8
OB	Art i escena contemporània	4
OB	Pràctiques externes	6
OP	Optatives	18
OB	Treball final	8

OPTATIVES		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OP	Maquillatge	4
OP	Titelles i artefacte	4
OP	Metodologies de creació	3
OP	Escenografia i espai sonor	3
OP	Teoria i història de la indumentària i el vestuari teatral	3
OP	Disseny escenogràfic per esdeveniments	4
OP	Instal·lació i performance	4
OP	El teatre com a motor de canvi	2
OP	Pràctica transversal 1	2
OP	Pràctica transversal 2	2
OP	Pràctica transversal 3	2
OP	Pràctica transversal 4	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 1	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 2	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 3	2

Pla nou

(Extret de la Memòria Verifica del nou grau presentat al Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes)

PRIMER CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Fundamentos del Hecho escénico	6	FB	Fundamentos del Hecho escénico	6	FB
Literatura e Historia	6	FB	Historia de la Escenografía	6	FB
Sistemas de representación	6	FB	Sistemas de representación	3	FB
Proyecto escenográfico 1	6	OB	Técnicas de realización	9	OB
Tecnología de la escena	3	OB	Tecnología de la escena	3	OB
			Práctica escenográfica 1	6	OB

SEGUNDO CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Literatura e Historia 2	6	FB	Teorías del espectáculo	6	FB
Sistemas de representación 2	6	FB	Sistemas de representación 2	3	FB
Proyecto escenográfico 2	6	OB	Proyecto escenográfico 2	3	OB
Tecnología de la escena 2	6	OB	Tecnología de la escena 2	6	OB
Técnicas de realización 2	6	OB	Técnicas de realización 2	6	OB
			Práctica Escenográfica 2	6	OB

TERCER CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Estética	6	FB	Práctica escenográfica 3	12	OB
Proyecto escenográfico 3	12	OB	Tecnología de la escena 3	6	OB
Práctica comuna	6	OB	Optativas	12*	OP
Espacio	6*	OP			
Vestuario y personaje	6*	OP			
Iluminación	6*	OP			

* Un total de 18 ECTS de optatividad en este curso

CUARTO CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Producción Técnica	3	OB	Prácticas externas	6	OB
Pedagogía	3	OB	Métodos de investigación	3	OB
Taller. Espacio	12*	OP	optativas	12*	OP
Taller. Vestuario y personaje	12*	OP	TFG	9	OB
Taller. iluminación	12*	OP			

* *Un total de 36 ECTS de optatividad en este curso*

Calendari d'implantació

Asignaturas		2026-27		2027-28		2028-29		2029-30	
		Otoño	Primavera	Otoño	Primavera	Otoño	Primavera	Otoño	Primavera
Primer curso	1 ^{er} sem	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	2 ^o sem	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Segundo curso	3 ^o sem			Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	4 ^o sem			Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Tercer curso	5 ^o sem					Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	6 ^o sem					Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Cuarto curso	7 ^o sem							Docencia	Docencia
	8 ^o sem							Docencia	Docencia

Interpretació

Pla actual

INTERPRETACIÓ ITINERARI TEXT		
PRIMER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Introducció a les teories de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 1	6
OB	Pràctica comuna 1	4
OB	Interpretació 1	12
OB	Moviment 1	10
OB	Veu 1	4
OB	Llenguatge musical 1	3
OB	Cant 1	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 1	3
OI	Dicció 1	4
OI	Tècniques d'interpretació Text/Musical 1	6

SEGON CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Història general de les arts de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 2	6
OB	Interpretació 2	6
OB	Moviment 2	10
OB	Veu 2	4
OB	Llenguatge musical 2	3
OB	Disseny del personatge 1	2
OB	Literatura i teoria dramàtica 2	3
OI	Dicció 2	5
OI	Repertori musical 1 per text	5
OI	Tècniques d'interpretació Text / Musical 2	7
OI	Tècniques d'interpretació Text 1	4

TERCER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OB	Introducció a l'escenificació	6
OB	Introducció a la dramatúrgia	6
OB	Pràctica comuna 3	6
OB	Literatura i teoria dramàtica 3	3
OI	Projecte 1 Text / Musical	8
OI	Projecte 2 Text	10
OI	Projecte 3 Text	14
OI	Projecte 4 Text	5
OI	Dicció 3	2

QUART CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Producció i gestió	4

FB	Pedagogia	4
OB	Interpretació 3	4
OB	Veu 4	2
OB	Disseny del personatge 2	3
OB	Teoria de l'actuació	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 4	3
OI	Pràctica de Text 2	14
OI	Pràctica de Text 3	9
OB	Treball final	8
Optatives. 6 ETCS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OP	Pràctica transversal 1	2
OP	Pràctica transversal 2	2
OP	OP Teatre de Text	2
OP	OP Teatre Musical	2
OP	OP Teatre Físic	2
OP	OP Teatre Visual	2
OP	OP Teatre Aplicat	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 1	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 2	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 3	2

INTERPRETACIÓ ITINERARI MUSICAL		
PRIMER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Introducció a les teories de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 1	6
OB	Pràctica comuna 1	4
OB	Interpretació 1	12
OB	Moviment 1	10
OB	Veu 1	4
OB	Llenguatge musical 1	3
OB	Cant 1	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 1	3
OI	Dicció 1	4
OI	Tècniques d'interpretació Text/Musical 1	6

SEGON CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Història general de les arts de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 2	6
OB	Interpretació 2	6
OB	Moviment 2	10
OB	Veu 2	4
OB	Llenguatge musical 2	3
OB	Disseny del personatge 1	2
OB	Literatura i teoria dramàtica 2	3
OI	Dicció 2	5
OI	Repertori musical 1 per musical	5
OI	Música i cant 1	4
OI	Tècniques d'interpretació Text/Musical 2	7

TERCER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OB	Introducció a l'escenificació	6
OB	Introducció a la dramatúrgia	6
OB	Pràctica comuna 3	6
OB	Literatura i teoria dramàtica 3	3
OI	Projecte 1 Text / Musical	8
OI	Projecte 2 Musical	15
OI	Projecte 3 Musical	14
OI	Música i cant 2	2

QUART CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Producció i gestió	4
FB	Pedagogia	4
OB	Interpretació 3	4
OB	Veu 4	2
OB	Disseny del personatge 2	3
OB	Teoria de l'actuació	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 4	3
OI	Pràctica de musical 2	14
OI	Pràctica de musical 3	9
OB	Treball final	8
Optatives. 6 ETCS		
OP	Pràctica transversal 1	2
OP	Pràctica transversal 2	2
OP	OP Teatre de Text	2
OP	OP Teatre Musical	2
OP	OP Teatre Físic	2
OP	OP Teatre Visual	2
OP	OP Teatre Aplicat	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 1	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 2	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 3	2

INTERPRETACIÓ ITINERARI FÍSIC		
PRIMER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Introducció a les teories de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 1	6
OB	Pràctica comuna 1	4
OB	Interpretació 1	12
OB	Moviment 1	10
OB	Veu 1	4
OB	Llenguatge musical 1	3
OB	Cant 1	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 1	3
OI	Tècniques d'interpretació Físic/Visual 1	4
OI	Tècniques d'interpretació Físic 1	3
OI	Tècniques d'interpretació Visual 1	3

SEGON CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Història general de les arts de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 2	6
OB	Interpretació 2	6
OB	Moviment 2	10
OB	Veu 2	4
OB	Llenguatge musical 2	3
OB	Disseny del personatge 1	2
OB	Literatura i teoria dramàtica 2	3
OI	Acrobàcia 1	4
OI	Moviment físic/visual	5
OI	Tècniques d'interpretació Físic/Visual 2	8
OI	Tècniques d'interpretació Físic 2	4

TERCER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OB	Introducció a l'escenificació	6
OB	Introducció a la dramatúrgia	6
OB	Pràctica comuna 3	6
OB	Literatura i teoria dramàtica 3	3
OI	Projecte 1 Físic / Visual	10
OI	Projecte 2 Físic	11
OI	Projecte 3 Físic	14
OI	Moviment físic	4

QUART CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Producció i gestió	4
FB	Pedagogia	4
OB	Interpretació 3	4
OB	Veu 4	2
OB	Disseny del personatge 2	3
OB	Teoria de l'actuació	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 4	3
OI	Tècniques d'interpretació Físic/Visual 4	3
OI	Pràctica de Físic 2	11
OI	Pràctica de Físic 3	9
OB	Treball final	8
Optatives. 6 ETCS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OP	Pràctica transversal 1	2
OP	Pràctica transversal 2	2
OP	OP Teatre de Text	2
OP	OP Teatre Musical	2
OP	OP Teatre Físic	2
OP	OP Teatre Visual	2
OP	OP Teatre Aplicat	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 1	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 2	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 3	2

INTERPRETACIÓ ITINERARI VISUAL		
PRIMER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Introducció a les teories de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 1	6
OB	Pràctica comuna 1	4
OB	Interpretació 1	12
OB	Moviment 1	10
OB	Veu 1	4
OB	Llenguatge musical 1	3
OB	Cant 1	3
OB	Literatura i teoria dramàtica 1	3
OI	Tècniques d'interpretació Físic/Visual 1	4
OI	Tècniques d'interpretació Físic 1	3
OI	Tècniques d'interpretació Visual 1	3

SEGON CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Història general de les arts de l'espectacle	5
OB	Pràctica actoral 2	6
OB	Interpretació 2	6
OB	Moviment 2	10
OB	Veu 2	4
OB	Llenguatge musical 2	3
OB	Disseny del personatge 1	2
OB	Literatura i teoria dramàtica 2	3
OI	Acrobàcia 1	4
OI	Moviment Físic/Visual	5
OI	Tècniques d'interpretació Físic/Visual 2	8
OI	Tècniques d'interpretació Visual 2	4

TERCER CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OB	Introducció a l'escenificació	6
OB	Introducció a la dramaturgia	6
OB	Pràctica comuna 3	6
OB	Literatura i teoria dramàtica 3	3
OI	Projecte 1 Físic / Visual	10
OI	Projecte 2 Visual	11
OI	Projecte 3 Visual	14
OI	Construcció 1	4

QUART CURS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
FB	Producció i gestió	4
FB	Pedagogia	4
OB	Interpretació 3	4
OB	Veu 4	2
OB	Disseny del personatge 2	3
OB	Teoria de l'actuació	3

OB	Literatura i teoria dramàtica 4	3
OI	Tècniques d'interpretació Físic/Visual 4	3
OI	Pràctica de Visual 2	11
OI	Pràctica de Visual 3	9
OB	Treball final	8
Optatives. 6 ECTS		
TIPUS	ASSIGNATURES	CRÈDITS
OP	Pràctica transversal 1	2
OP	Pràctica transversal 2	2
OP	OP Teatre de Text	2
OP	OP Teatre Musical	2
OP	OP Teatre Físic	2
OP	OP Teatre Visual	2
OP	OP Teatre Aplicat	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 1	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 2	2
OP	ESAD-Reconeixement d'activitats 3	2

Pla nou

(Extret de la Memòria Verifica del nou grau presentat al Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes)

PRIMER CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Literatura e Historia	6	FB	Técnica de la voz cantada 1	3	OB
Movimiento 1	9	FB	Dicción 1	3	OB
Voz 1	6	OB	Técnica Interpretación Texto y Musical	9	OB
Técnica Interpretación Físico y Visual	9	OB	Lenguaje Musical 1	3	OB
Proyecto 1	6	FB	Proyecto 1	6	FB

SEGUNDO CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Literatura y Arte	6	FB	Dramaturgia	6	FB
Movimiento 2	9	FB	Proyecto Texto y Musical	6	FB
Proyecto Físico y Visual	6	FB	Técnica de la voz cantada 2	3	OB

Voz 2	3	OB	Dicción 2	3	OB
Lenguaje Musical 2	3	OB	Proyecto libre 1	6	OP
Optativa	3	OP	Optativas	12	OP

TERCER CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología
Proyecto Común	6	OB	Menciones: Introducción Teatro repertorio (TF), Introducción formas y materiales (TV), Introducción Teatro musical clásico (TM), Introducción Teatro texto clásico (TT)	3	OP
Teorías del Espectáculo	3	OB	Menciones: Proyecto Teatro Físico contemporáneo (TF), proyecto Formas híbridas (TV), Proyecto Teatro musical contemporáneo (TM), Proyecto Teatro texto contemporáneo (TT)	12	OP
Menciones: Proyecto Teatro repertorio (TF), Proyecto Formas y materiales (TV), Proyecto Teatro Musical contemporáneo (TM), Proyecto Teatro Texto contemporáneo (TT)	12	OP	Menciones: Proyecto composición (TF), Proyecto tecnologías de la imagen (FV), Proyecto creación musical (TM), Proyecto creación texto (TT)	12	OP
Menciones: Introducción Teatro Físico contemporáneo (TF), Introducción Formas híbridas (TV), Introducción Teatro musical contemporáneo (TM), Introducción Teatro texto contemporáneo (TT)	3	OP	Optativa	3	OP
Optativas	6	OP			

CUARTO CURSO					
Semestre 1			Semestre 2		
Asignatura	Créditos	Tipología	Asignatura	Créditos	Tipología

Menciones: Introducción Taller Físico (TF), Introducción taller teatro visual (TV), Introducción taller Teatro Musical (TM), Introducción taller Teatro texto (TT)	6	OP	Interpretación Frente a la Cámara	3	OB
Teoría de la Actuación	3	OB	Taller Transversal	12	OB
Menciones: Taller Físico (TF), Taller Visual (TV), Taller Musical (TM), Taller Texto (TT)	12	OP	Trabajo Final de Grado	9	TFG
Metodologías de Investigación	3	OB	Escenificación	6	OB
Optativas	6	OP			

Calendari d'implantació

Asignaturas		2026-27		2027-28		2028-29		2029-30	
		Otoño	Primavera	Otoño	Primavera	Otoño	Primavera	Otoño	Primavera
Primer curso	1 ^a sem	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	2 ^a sem	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Segundo curso	3 ^a sem			Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	4 ^a sem			Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Tercer curso	5 ^a sem					Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
	6 ^a sem					Docencia	Docencia	Docencia	Docencia
Cuarto curso	7 ^a sem							Docencia	Docencia
	8 ^a sem							Docencia	Docencia